

ဝိဇ္ဇဗျူဟ

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကာလက ဖြစ်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ် ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က ပညာသင်ကြားရေးနှင့် ပတ်သက် လျှင် ငွေကြေးတတ်နိုင်သော သူများသည် တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံသို့သာ သွားရောက်၍ ပညာသင်ကြားကြရ၏။ ငွေကြေးတတ်နိုင် သူများတွင် မင်းသားများလည်း ပါ၏။ ဗြာဟ္မဏ လူလင်များလည်း ပါ၏။ သူဌေး သူကြွယ်များလည်း ပါ၏။ ငွေကြေး မတတ်နိုင်သူများကား တက္ကသိုလ် ပြည်ပြန် ပညာသင်များမှ တစ်ဆင့် မိမိတို့ ဒေသ၌သာ သင်ယူကြရ၏။

ထိုခေတ် ပညာရေးမှာလည်း ၁၈ ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ၁၈ ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များတွင် ဝိဇ္ဇာပညာရပ်များလည်း ပါ၏။ သိပ္ပံပညာရပ်များလည်း ပါ၏။ ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ကို သင်ယူသည် ဖြစ်စေ၊ သိပ္ပံပညာရပ်ကို သင်ယူသည် ဖြစ်စေ မည်သည့် ပညာရပ်ကိုပင် သင်ယူ သင်ယူ ကျောင်းသားတိုင်း မသင်မနေရ ပညာရပ်တစ်ခု ရှိ၏။ ယင်းပညာရပ်ကား ဝေဒ ဆိုင်ရာ ပညာရပ် ဖြစ်၏။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ် ကို မသင်ယူခဲ့လျှင် သူ၏ဘဝသည် မပြည့်စုံ ဟူ၍ ထိုခေတ်က အစွဲအလမ်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားတိုင်းသည် ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ်ကို သင်ယူရခြင်း ဖြစ်၏။ ဝေဒဆိုင်ရာ ပညာရပ်ကို တတ်မြောက်ပါမှလည်း လူသည် လောကတွင် နေထိုင်တတ်၏။ ဤသည်မှာ ထိုခေတ် တက္ကသိုလ် ပညာရေး၏ အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်၏။

သတ္တဝါတို့၏ ပင်ကို ဗီဇအရ လူသည် ကောင်းကောင်းစားချင်၏။ ကောင်းကောင်းဝတ်ချင်၏။ ကောင်းကောင်းနေချင်၏။ ကျန်းကျန်းမာမာလည်း ရှိချင်၏။ အမှန်အားဖြင့် ကောင်းကောင်းစားလိုခြင်း၊ ကောင်းကောင်း ဝတ်လိုခြင်း၊ ကောင်းကောင်း နေလိုခြင်း၊ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိလိုခြင်းသည် ဘဝတွင် အခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူဟူသမျှသည် ထိုအခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက်ကို ပြည့်ဆည်းနိုင်ရန်အတွက် နေပူမရှောင်၊ မိုးရွာ မရှောင် ကြိုးပမ်းနေခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသဘောကို တက္ကသိုလ်ပြည်က ဒိသာ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သိပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် မိမိ၏ တပည့်များအား စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာမှု၊ ဤလေးခုနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုးပမ်းရာတွင် ကြိုးပမ်းနည်းကို အမျိုးဇာတ်အလိုက် သင်ကြားပေးလိုက်ပါ၏။

သို့ရာတွင် စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာမှု၊ ဤလေးခုသည် ဘဝအတွက်

အခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအခြေခံ အကျဆုံးသော လိုအပ်ချက် လေးခုအတွက် မနားမနေ ကြိုးပမ်းအပ်သည်မှာလည်း မှန်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဘဝတွင် ပန်းတိုင်ဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝတွင် အဓိပ္ပာယ် ဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝတွင် အနှစ်သာရဟူသည် ရှိ၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရ အရ ဆိုရလျှင် စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာမှု၊ ဤလေးခုသည် ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော လိုအပ်ချက်သာ ဖြစ်၏။ ဤလိုအပ်ချက် လေးခုကို တိရစ္ဆာန်များသည်ပင် လိုအပ်လျက် ရှိလေရာ ဤလိုအပ်ချက်လေးခု ပြည့်စုံခြင်းသည် တိရစ္ဆာန် ဘဝနှင့် လူ့ဘဝကို ခြားနားအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သော နယ်ခြားမျဉ်း မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤလိုအပ်ချက် လေးခုကို လူ့ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော၊ အညံ့ဆုံးသော၊ အမိုက်မဲဆုံးသော လိုအပ်ချက် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယင်းလေးမျိုးကိုသာ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရ အဖြစ် မှတ်ယူနေပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သော မှတ်ယူချက်သည် မှန်ကန်သော မှတ်ယူ ချက် မဟုတ် ဟူ၍လည်းကောင်း ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက သူ၏ တပည့် များအား သင်ကြားပေးပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာမှု၊ ဤလေးခုသည် ဘဝတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တောင့်တချက်များသာ ဖြစ်၏။ ဘဝတွင် ရုပ်ပိုင်းသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုအရ အပြင်ပိုင်း အကျဆုံးသော၊ အကြမ်းဆုံးသော အပိုင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ကို ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက ဘဝတွင် အနိမ့်ဆုံးသော၊ အညံ့ဆုံးသော၊ အမိုက်မဲဆုံးသော တောင့်တချက်ဟူ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် သည် ဘဝတွင် လမ်းစဉ်သာ ဖြစ်၏။ ပန်းတိုင် မဟုတ်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံသောအခါ ဘဝတွင် ကာယသုခ ရှိသည် မှန်ပါ၏။ ကာယသုခ ဟူသည်ကား စိတ္တသုခ မရှိလျှင် သုခ ဟူ၍ပင် ပြောဖို့ခက်သော သုခမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စိတ္တသုခသည် ကာယသုခထက် ပို၍ တန်ဖိုးအားဖြင့် မြင့်မားလေ၏။ ထို့ကြောင့် လူ့အဖြစ် အသက်ရှင်နေရသရွေ့ ကာလပတ်လုံး စိတ္တသုခအရ ဘဝတွင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ဖို့လည်း လိုအပ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက အဋ္ဌာရသ ဘဝ ရပ်သော ပညာရပ်များကို မိမိ၏ တပည့်များအား သင်ကြားပေးရာတွင် ခံစားမှု ဝေဒနာဆိုင်ရာ အနုပညာ ရပ်များကိုပါ ထည့်သွင်း သင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အနုပညာရပ်များဖြင့် လောကကို ကြည့်သောအခါ အလှကို တွေ့မည် ဖြစ်၏။ အကြမ်းအားဖြင့် အလှသည် “ပခုံး” ဌ်လည်း ရှိ၏။ ပခုံးဌ်ရှိသော အလှကို “ပခုံးအလှ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။ “ပခုံး” အလှ၏ တရားကိုယ်မှာ ဝီရိယ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝီရိယာဓိက

ဘုရားလောင်းများသည် လောကကို အလှဆင်သော ရတနာများ အနေဖြင့် ချစ်စရာ ကောင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ချစ်စရာကောင်းသည် ဆိုလျှင် လှ၍သာ ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် အလှသည် “အသုံး” ၌လည်း ရှိ၏။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို အသုံးကျ အောင် အသုံးချတတ်ခြင်းသည် အလှပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အသုံးကျ အောင် အသုံးချတတ်ခြင်းသည် အလှ ဟူ၍ပင် ဆိုရ၏။ အမှန်အားဖြင့် အသုံး အလှ၏ တရားကိုယ်မှာ ဉာဏ်ပညာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာဓိက ဘုရားလောင်း များသည် လောကအတွက် အလှရတနာများ အနေဖြင့် ချစ်စရာ ကောင်းကြခြင်း ဖြစ်၏။ ချစ်စရာကောင်းသည် ဆိုလျှင် လှ၍သာ ဖြစ်လေ၏။ ဤလောက၌ အလှရှိသည်ဟု ဆိုပါလျှင် ဖြစ်စေ၊ အလှကို မြင်တတ်သူများက လောကသည် လှသည်ဟု ဆိုပါလျှင် ဖြစ်စေ လောကသည် သူ၏ကိုယ်ပိုင် ပင်ကိုအလှဖြင့် လှသည် မဟုတ်။ ဝီရိယ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပညာတို့၏ အလှကို ဓေတ္တငှား၍ အငှား အလှဖြင့်သာ လှခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဤအလှသည်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင် မဟုတ်။ ဘဝ၏ လမ်းစဉ်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလမ်းစဉ်ကား ခံစားမှု ဝေဒနာနှင့်သာ ပတ်သက်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် လောကအလှ ဟူသည် သာယာ ဖွယ် အသာဒပင် ဖြစ်၏။

အလှနှင့် ပတ်သက်၍ ခံစားမှုဝေဒနာဟူသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုတွင် အတွင်း ပိုင်း အကျဆုံး မဟုတ်။ ရုပ်ပိုင်းထက်ပို၍ အတွင်းပိုင်းကျသည်သာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လောက၌ အလှကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်ရုံမျှနှင့် ဘဝ၏ ပန်းတိုင်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို မြင်ပြီဟူ၍ မဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် လောက၏ အလှသည်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင်အတွက် လမ်းစဉ် အဖြစ် အသုံးကျလေသောကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးက သူ၏ တပည့်များ အား အဋ္ဌာရသ ၁၈ ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင် အလှသဘော ကိုလည်း ထည့်သွင်းသင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း အလှနှင့် ပတ်သက်၍ ခံစားမှုဝေဒနာသည် ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှု သဘောအရဆိုလျှင် ဒုတိယ မြောက်အဆင့် ဝေဒနာကွဏ္ဍသာ ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဤလောကတွင် ပျော်ရွှင် စရာများနှင့် ပြည့်စုံရုံမျှဖြင့်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်ပြီဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိပြီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို ရပြီဟူ၍ လည်းကောင်း မဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသဘောကို ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သိပါ၏။

တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ ၁၈ ရပ်သော အတတ်ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင် လောက၌

အလှကြည့်နည်းအပြင် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နည်းကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးလေ၏။ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းကား သညာနှင့် ပတ်သက်၏။ လောကဖြစ်စဉ်များကို ကြည့်ရာတွင် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နည်းဖြင့် ကြည့်တတ်ပါမှ ဘဝ၏ပန်းတိုင်သို့ ဦးတည်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက ဘဝ၏ပန်းတိုင်နှင့် ပြောင်းပြန်သွားမိ တတ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နည်းကိုပါ သိဖို့လိုခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်နည်းသည်လည်း ဘဝ၏ပန်းတိုင် မဟုတ်။ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် မဟုတ်။ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တတ်ရုံမျှနှင့် ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် သည် ပြီးပြည့်စုံခြင်း ရှိသည် မဟုတ်။ ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုအရဆိုလျှင် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်မှုသည် တတိယအဆင့်၌သာ ရှိ၏။ ယင်းကို သညာက္ခန္ဓာ၏သဘော ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်နိုင်မှုသည် ဘဝ၏ပန်းတိုင် မဟုတ်သေးဘဲ လမ်းစဉ်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင် နိုင်မှုကို မှန်မှန်ကန်ကန် အသုံးချနိုင်မှသာ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်လာမည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်လာမည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို ရလာမည် ဖြစ်ပါ၏။

လူ့ဘဝတွင် ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်တတ်ရုံ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ် ပညာရှင် ဖြစ်ရုံမျှနှင့်လည်း လူ့ဘဝ၏ အနက်၊ လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ပြီးပြည့်စုံသည် မဟုတ်။ လူ့ဘဝ၏ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်သည် မဟုတ်။ ဘဝ၌ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင်၊ မြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားအောင် တီထွင်ဖို့ လိုသေး၏။ ဖန်တီးဖို့ လိုသေး၏။ အမှန်အားဖြင့် ဘဝ၌ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင်၊ မြင့်မားသည်ထက် မြင့်မားအောင် တီထွင်ခြင်းသည် လည်း ကောင်း၊ ဖန်တီးခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကြံဆခြင်းသည် လည်းကောင်း ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်းမှုအရဆိုလျှင် စတုတ္ထအဆင့်သာ ဖြစ်ပါ၏။ ပါဠိဝေါဟာရအားဖြင့် ဆိုပါက သင်္ခါရက္ခန္ဓာသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ တီထွင်ကြံဆမှု ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း၊ ဖန်တီးမှု ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း ဘဝတွက် လိုအပ်သည် မှန်သော်လည်း ယင်းတို့သည် ဘဝအတွက် နောက်ဆုံးလိုအပ်ချက် မဟုတ်သေး။ စတုတ္ထအဆင့် လိုအပ်ချက်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဒီသာ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ ဘဂ ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာ၌ တီထွင်ကြံဆနိုင်မှု သဘောကို ဘဝတွင် စတုတ္ထအဆင့် အနေဖြင့်သာ သင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး အပြီး သတ် အနေဖြင့် သင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း မဟုတ်ပါချေ။

ဘဝတွင် နောက်ဆုံး အရေးတကြီးအနေဖြင့် အပြီးသတ် သင်ကြား

ပေးရမည့် သဘောသည် ရှိ၏။ ယင်းကား ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်မှု ပင် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှု သဘောအရ ဆိုလျှင် နောက်ဆုံး ပဉ္စမအဆင့် ဖြစ်၏။ ယင်းကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ဆိုရ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်ပါမှ ဘဝ၏ အနက်သည် လည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် လည်းကောင်း ပြီးပြည့်စုံမည် ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကိုလည်း ရရှိမည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ ၁၈ ရပ်သော အတတ်ပညာများကို သင်ကြားပေးရာ၌ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မှုကို အလေးအနက်ထား၍ သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်လေ၏။

အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်မှု ဟူသည်မှာ မိမိ၏ သန္တာန်၌ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ မကပ်ရောက်ရေးပင် ဖြစ်၏။ လောကတွင် မည်သည့် လုပ်ငန်းကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ မှားယွင်းမှု အဝိဇ္ဇာနှင့် တပ်မက်မှု တဏှာတို့ မပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသည် မည်ပါ၏။ ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်သည် မည်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဘဝ၏ ပန်းတိုင်ကို ရောက်ခြင်း ဟူသည်မှာ မှားယွင်းမှု အဝိဇ္ဇာနှင့် တပ်မက်မှု တဏှာကို ပယ်သတ် နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပယ်သတ်နိုင်ခြင်းကိုပင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ မြင့်မြတ် ဖြူစင်ခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဤသဘောကို ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သိပါ ၏။ သိ၍လည်း သူ၏ တပည့်များအား ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်အောင် သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် ထိုစဉ်ကာလက တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင် မြင့်မြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သင်ကြားပေးသော ဘာသာရပ်ကား ဝေဒ ဘာသာ ရပ် ဖြစ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားသည် ထိုစဉ်ကာလက မဇ္ဈိမဒေသ၌ ပြန့်ပွားခြင်း မရှိသေးဘဲ ဝေဒသာလျှင် ပြန့်ပွားခြင်း ရှိပါ၏။ ထို့ကြောင့် များသောအားဖြင့် ပညာသင်ကြားရာ ဒေသများ၌ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သင်ကြားရမည် ဆိုပါလျှင် ဝေဒကျမ်းစာ များကိုသာ သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်လေ၏။ ဝေဒ ကျမ်းစာများသည်လည်း အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာ၏ အပြစ်များကို သိသည်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ သိပါသော်လည်း အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်နိုင်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပွားများနည်းကို မသိသော ကြောင့် ဝေဒ၏ သွန်သင်ချက်များဖြင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို မပယ်သတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို မပယ်သတ်နိုင်သော်လည်း ဘဝ၏ ပန်းတိုင် ဟူသည် မှာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည် ဟူ၍တော့ သူတို့သည် သိကြပါ၏။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတွင် အဝိဇ္ဇာကို သေအောင် အားထုတ်ရသည်ထက်

တဏှာကို သေအောင် အားထုတ်ရသည်က ပို၍ ပေါ်လွင်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်များ၌ တဏှာကို သေအောင် အားထုတ်ခြင်း “နိဗ္ဗာန်” ကိုသာ အလေးအနက်ထား၍ ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း တဏှာသေလျှင် အဝိဇ္ဇာလည်း သေသည်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ သဘောအရ တဏှာ သေခြင်းသည်ပင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍သာ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် သူ၏ တပည့်များအား အဋ္ဌာရသ ဘဂ ရပ်သော ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရာတွင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်မှုကို ဘဝ၏ ပန်းတိုင်အနေဖြင့် သင်ကြားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီး၏ တပည့်များထဲတွင် ပဿေနဒီ ကောသလ မင်းသား၊ လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလီနှင့် မလ္လာမင်းသား ဗန္ဓုလတို့ ပါဝင်၏။ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသားသည် ကောသလတိုင်းနှင့် ကာသိတိုင်းတို့ကို အစိုးရသော မဟာကောသလမင်းကြီး၏ သားတော် ဖြစ်၏။ မဟာလီသည် ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်း၏ သားတော် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် မလ္လာမင်း၏ သားတော် ဖြစ်၏။ မဟာကောသလမင်းသည် သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ဖြစ်၍၊ လိစ္ဆဝိမင်းနှင့် မလ္လာမင်းတို့ကား ဂဏရာဇာဓေါ ဒီမိုကရေစီမင်းများ ဖြစ်ကြ၏။ မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် တက္ကသိုလ်ပြည် အဝင်ဝ တည်းခိုရေပို၌ တွေ့ဆုံကြရာမှ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သွားကြ၏။ မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ၌ ပညာသင်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံးလည်း အရင်းနှီးဆုံး အဆွေခင်ပွန်းများ ဖြစ်ကြ၏။

ဆိုးတိုင်ပင်ဖက် ကောင်းတိုင်ပင်ဖက် အနေဖြင့် မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် စိတ်တူ သဘောတူဖြင့် မိမိတို့ ဝါသနာပါရာ ပညာရပ်များကို သင်ယူကြ၏။ ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးကလည်း အဋ္ဌာရသ ဘဂ ရပ်သော ပညာရပ်များအပြင် ရူပက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာမှု၊ ဤလေးခုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် အလှကို မြင်အောင် ကြည့်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ သညက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် တီထွင်ကြံဆမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ သဘောအရ လောကတွင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြူစင်အောင် အားထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း ဝေဒဆိုင်ရာ အကိုးအကား အထောက်အထားများဖြင့် သင်ကြားပေးလိုက်၏။

သင်တန်းကာလလည်း ပြီးဆုံးလေပြီ။ မိမိတို့ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာရပ်

များကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်လည်း တတ်မြောက်ကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ကြ၏။ မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်သို့ မပြန်မီ လိုအပ်သော အကူအညီများ ရှိပါက အချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာ ဖွင့်ဟတောင်းခံ ကြရန်လည်း ကတိကဝတ် ပြုကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကတိကဝတ် ပြုစဉ်က တကယ်ပင် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ စိတ်ပါလက်ပါ ပြုကြခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် “ငါ” ကို ဗဟိုပြုသော အတ္တသည် မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်လာလျှင် မည်သို့သော ကတိကဝတ်ကိုမဆို ချေဖျက်နိုင်ကြောင်း မင်းသားသုံးယောက်တို့ မသိကြ။ သူတို့ သင်ယူခဲ့သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမှာလည်း ဝေဒကျမ်းဂန်လာ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာများသာ ဖြစ်၏။ ဝေဒကျမ်းလာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများသည် အသိတွင်သာ အဆုံးသတ်သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာများသာ ဖြစ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာဟူသည် အရှိတွင် အဆုံးသတ်ပါမှ တန်ဖိုးရှိပါ၏။ အသုံးလည်း ကျပါ၏။ တရားကို “သိ” ရုံသာ သိပြီး တရား “မရှိ” လေသောအခါ ထိုအသိသည် အဝိဇ္ဇာ၏ “ရှေ့နေ” သာ ဖြစ်ချေ၏။ ထို့ကြောင့် အသိနှင့် အရှိတို့သည် တစ်သား တည်း ကျမှသာ တစ်ထပ်တည်း ကျမှသာ အဝိဇ္ဇာကို တော်လှန်ပြီး တဏှာကို သတ်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို သတ်နိုင်လေသောအခါ အတ္တ ဟူသည် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့မည်နည်း။ ထိုအခါမျိုးမှ ပြုလုပ်ကြသော ကတိ ကဝတ်သည်သာ “သစ္စာ” ကတိကဝတ် ဖြစ်ပါ၏။ သို့မဟုတ်ပါက “မိစ္ဆာ” ကတိကဝတ်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ပညာသင်ကာလ ပြီးဆုံးလေသောအခါ ပဿေနဒီ ကောသလ မင်းသားသည်လည်း မိမိ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာရပ်များကို တတ် မြောက်ပြီ ဖြစ်၍ မိမိ၏ နိုင်ငံသို့ ပြန်လေ၏။ ဗန္ဓုလ မင်းသားသည်လည်း မိမိ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာရပ်များကို တတ်မြောက်ပြီဖြစ်၍ မိမိနိုင်ငံသို့ ပြန်လေ၏။ မဟာလိ မင်းသားသည်လည်း မိမိ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာရပ်များကို တတ်မြောက် ပြီဖြစ်၍ မိမိနိုင်ငံသို့ ပြန်လေ၏။

မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ နိုင်ငံသို့ ပြန်ကြသော်လည်း မိမိတို့ အချင်းချင်း ထားခဲ့ကြသော ကတိကိုမူ အမှတ်ရနေကြ၏။ သူတို့၏ ကတိကို သူတို့က ထာဝရသစ္စာအဖြစ် မှတ်ယူထားကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဝေဒကျမ်းစာများ အရ သင်ကြားထားသော ပုထုဇဉ်တို့၏ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာသည် အတ္တအပေါ်၌ တည်ဆောက်ထားသော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ဖြစ်သဖြင့် အတ္တနှင့် ဆန့်ကျင်သည် နှင့်အမျှ ထိုကိုယ်ကျင့်သိက္ခာသည် အတ္တက ပြန်လည် ခါတွက်ခြင်းကို ခံရမည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝေဒကျမ်းစာများအရ အတ္တ အပေါ်၌ တည်ဆောက်ထားသော

ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂ၊ ဥပမိ အရသာ သစ္စာ ဖြစ်လေ၏။ ထာဝရသစ္စာ မဟုတ်။ ထိုသဘောကို ဗန္ဓုလသည် မိမိနှင့်တကွ သားတော်များ ၃၂ ယောက်တို့သည် မိမိနှင့် ကတိကဝတ် ပြုခဲ့သော ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ အသတ်ကို ခံရသော အခါမှသာ သိ၏။ အသိကား နောက်ကျချေပြီ။ ထိုနည်းအတူပင် လိစ္ဆဝိမင်းသား မဟာလိသည်လည်း မိမိနိုင်ငံ ဝေသာလီမြို့၏ ဘိသိက်ခံ မင်္ဂလာရေကန်သို့ ဗန္ဓုလမင်းသား လာရောက်ကျူးကျော်ပြီး မိမိ၏တပည့် လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ် ငါးရာကို မြားဖြင့် ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်သွားမှသာ မိမိတို့၏ ကျောင်းနေစဉ် ကာလက လေးလေးနက်နက် ထားခဲ့သော ကတိသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂ၊ ဥပမိတို့ အရသာ မှန်သော ယာယီသစ္စာသာ ဖြစ်၍ ထာဝစဉ်မှန်သော ထာဝရသစ္စာ မဟုတ်ကြောင်း သိလေ၏။ အသိကား နောက်ကျချေပြီ။ အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ် ဟူသမျှသည် မိမိ၏ အတ္တက ယုယမြတ်နိုးစဉ် ကာလ၌ “တဲကုပ်” ကိုပင် “ရွှေနန်းတော်” ထင်တတ်ကြပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်များ၌ “ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော- ပုထုဇဉ်ဟူသမျှသည် အတ္တ၏” ကျေးကျွန်၊ အတ္တ၏ အကျဉ်းသား အရူးများသာ ဖြစ်၏” ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်တန်ရာ၏။

ပဿေနဒီကောသလ၊ မဟာလိနှင့် ဗန္ဓုလမင်းသား သုံးယောက်တို့သည် မိမိတို့ သင်ယူသော အတတ်ပညာများကို အဆုံးတိုင် သင်ယူပြီးသောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးအား ကန်တော့၍ မိမိတို့ နိုင်ငံသို့ ပြန်ကြလေ၏။ နိုင်ငံတော်က တာဝန်ပေးလိုက်သည့်အတိုင်း မိမိတို့ သင်ယူခဲ့သော အတတ်ပညာများကို အပြီးတိုင် တတ်မြောက်အောင် သင်ယူခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်ကို မကျအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ပါ၏။ မင်းသား သုံးယောက်လုံးပင် နိုင်ငံတော် အတွက် အားကြီးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်မှန်းချက် ကိုယ်စီဖြင့် ပြန်လာခြင်း ဖြစ်၏။

နိုင်ငံတော်ကလည်း အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေသည် မဟုတ်။ သင်ခိုင်းလိုက်သော ပညာများကို ထိထိရောက်ရောက် တကယ်တမ်း တတ်မြောက်ခြင်း ရှိမရှိ စမ်းသပ်ပါ၏။ ထိုစမ်းသပ်ချက်ကား ယခုခေတ်ထက်ပင် ပြင်းထန်၏။ တိကျ၏။ ခက်ခဲ၏။ တင်းကျပ်၏။ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသားသည် သင်ယူလာခဲ့သော ပညာရပ်များကို ခမည်းတော် မင်းကြီးနှင့်တကွ ပရိသတ် ဗိုလ်ထုအား ထင်ရှားပြရ၏။ ခမည်းတော် မင်းကြီးနှင့်တကွ ပရိသတ် ဗိုလ်ထုကလည်း ဇေ့ဇေ့စပ်စပ် စစ်ဆေး၏။ အရည်အချင်း ပြည့်မီသူကိုမှ သူတို့က မင်းမြှောက်လိုကြ၏။ ထိုက်တန်သော အရည်အချင်း မရှိသူကို မင်းအဖြစ် အားမကိုးလို။ ထို့ကြောင့် မင်းအဖြစ် မတင်မြှောက်လို။ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ စိတ်ထဲ၌ သူတို့၏ မင်းမြတ်သည်

အသမ္ဘိန္ဒူစတ္တိယ ဖြစ်စေချင်ပါ၏။ အသမ္ဘိန္ဒူစတ္တိယ ဟူသည်မှာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မပျက်သောမင်း ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုခေတ်ကား သူရဲကောင်း ကိုးကွယ်သောခေတ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာတော်သင် မင်းသားများအား နိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်နိုင် သော အရည်အချင်း ရှိ မရှိ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စစ်ဆေးကြခြင်း ဖြစ်၏။ ခမည်းတော် မဟာကောသလမင်းကြီးနှင့်တကွ ပရိသတ်ဗိုလ်ထုက ထိုကဲ့သို့ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စစ်ဆေးပါသော်လည်း ပဿေနဒီ ကောသလ မင်းသားသည် အားလုံးကျေနပ်အောင် အစွမ်းပြနိုင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မဟာကောသလ မင်းသား သည် သားတော် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသားအား အရိုက်အရာ ထီးနန်းကို လွှဲအပ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဝေဒ ဓမ္မ၏ သွန်သင်မှုအရ မဟာကောသလ မင်းကြီးသည် တောထွက်၍ တရားဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ရန် အချိန်သို့ ရောက်ပြီ ဖြစ်၏။

ဝေဒ ဓမ္မအရ လူတိုင်းတွင် ဘဝတာဝန်နှင့် ပတ်သက်၍ ထမ်းဆောင် ရန် အဆင့် လေးဆင့်ကို သတ်မှတ်ထား၏။ ထိုသတ်မှတ်ချက်ကို “လူ” ပီသသူ ဟူသမျှသည် လေးလေးစားစား လိုက်နာရ၏။ မည်သူမျှ ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ခွင့် မရှိ။ အားလုံး တိတိကျကျ လိုက်နာရ၏။ ထိုအဆင့် လေးဆင့်တွင် ပထမအဆင့် ကို “ဗြဟ္မစာရီ” အဆင့်ဟူ၍ ဆို၏။ ကျောင်းသား အနေဖြင့် ပညာသင်ကြား ရသော အဆင့် ဖြစ်၏။ ဒုတိယအဆင့်ကို “ဂဟပတိ” အဆင့်ဟူ၍ ဆို၏။ အိမ်ထောင်ပြု၍ အိမ်ထောင်ရှင်အနေဖြင့် မိသားစုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော အဆင့် ဖြစ်၏။ မိသားစုတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခြင်းတွင် နိုင်ငံ့တာဝန် ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းသဘော ပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမှ မိသားစုတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခြင်း မည်၏။ ထိုခေတ် နီတိကျမ်းများ အဆိုအရ လူ တစ်ယောက်သည် မိသားစုအတွက် စတေးရ၏။ မိသားစုသည် ရွာအတွက် စတေးရ၏။ ရွာသည် မြို့အတွက် စတေးရ၏။ မြို့သည် နိုင်ငံအတွက် စတေး ရ၏။ တတိယအဆင့်ကို “ဝနပတ္ထ” အဆင့်ဟူ၍ ဆို၏။ မိသားစုတာဝန်ကို မိမိ၏ သားများအား လွှဲအပ်ပေးပြီးနောက် မိမိကိုယ်တိုင်က တရားဘာဝနာ ပွားများခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရ၏။ တရားဘာဝနာ ပွားများခြင်းတွင် ပတ်ဝန်း ကျင်အား လမ်းညွှန်ရခြင်း သဘောသည် ပါဝင်၏။ နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွား ကိုသာ အာရုံစိုက်ရသော အဆင့်ဖြစ်၏။ ထိုအဆင့်တွင် မိသားစု၏ ဆန္ဒထက် နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒကို ဦးစားပေးရ၏။ စတုတ္ထအဆင့်ကို “သညာသီ” အဆင့်ဟူ၍ ခေါ်၏။ လောကီရေးရာ အားလုံးကို စွန့်ပယ်ပြီး လောကုတ္တရာရေးရာ အတွက်ပါ ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်ရသော အဆင့် ဖြစ်၏။ ယခု မဟာကောသလ မင်းကြီး

သည် ဘဝတာဝန်အလိုက် ဝေဒ ဓမ္မ၏ သွန်သင်ချက်အရ တောထွက်၍ တရား
ဘာဝနာ ပွားများအားထုတ်သော ဘဝ၏ တတိယအဆင့်၏ တာဝန်ကို
ဆောင်ရွက်ရန် သားတော် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသားအား ထီးနန်းကို လွှဲအပ်
ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာကောသလ မင်းကြီးကို ဘာသာတရား၌ လေးစား
သူ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

မဟာလိမင်းသားသည်လည်း မိမိ၏နိုင်ငံ ဝေသာလီပြည်သို့ ပြန်ရောက်
၏။ ဝေသာလီပြည်၌ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားကို လိစ္ဆဝီမင်းသားများ ဟူ၍
ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာလိသည်လည်း လိစ္ဆဝီမင်းသားပင် ဖြစ်၏။ ဝေသာလီ
ပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရန် လိစ္ဆဝီ မင်းသားများထဲမှာ အလှည့်ကျစနစ်ဖြင့် အများဆန္ဒအရ
ရွေးချယ်၍ မင်းမြှောက်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ မဟာလိသည်လည်း အရွေးချယ်ခံ
မင်းလောင်းပင် ဖြစ်၏။ မဟာလိသည် သူ၏ အဖော် လိစ္ဆဝီ မင်းသားများအား
တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံမှ သူ့ သင်ယူလာသော ပညာရပ်
များကို အလွန်ပြုချင်၏။ သူ၏အစွမ်းကို လိစ္ဆဝီ မင်းသားများအား မြင်စေချင်၏။
အတ္တမာန ပြင်းသူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ အတ္တမာနကား သူ့အတွက်ချည်း
မဟုတ်၊ သူ၏ နိုင်ငံအတွက်လည်း ပါ၏။

မဟာလိမင်းသားသည် သူ၏ ပညာစွမ်းများကို ပြရန် အချိန်ကို ငွေလင့်နေ
သည့်အတိုင်း သူ၏ ပညာစွမ်းများကို ပြရန် အချိန်သို့ ရောက်လေပြီ။ “သမာဓိ
ကာမစ္ဆန္တဿ ပဋိပက္ခော” ဟူသည်နှင့်အညီ သူ၏အစွမ်းကို ပြလိုစိတ် အားကြီး
သောအခါ အတ္တတဏှာသည် သူ၏စိတ်ကို လွှမ်းမိုးလေတော့၏။ ထိုအခါ သူ၏
အစွမ်းကို ယုံကြည်လွန်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိသည်လည်း မသိမသာ ဝင်လာ၏။ လိစ္ဆဝီ
မင်းသားများထဲတွင် “မဟာလိမှ မဟာလိ” ဟူသော အမြင်မျိုးကို အားလုံး၏ ရင်၌
ကိန်းဝပ်စေလိုသော ဆန္ဒသည် မဟာလိ၏ နှလုံးသားကို လိုသည်ထက် ပို၍
လွှမ်းမိုးထား၏။ ထိုအခါ သမာဓိသည် မိမိ၏ ဝီရိယကို မထိန်းနိုင်ဘဲ ရှိ၏။
ထို့ကြောင့် မဟာလိသည် သူ၏ အတတ်ပညာ ပြပွဲ၌ ကြီးစွာသော လုံ့လဝီရိယ
ဥဿာဟဖြင့် ပြလေရာ သူ၏မျက်စိများ ဒဏ်ရာရပြီး၊ ပျက်စီးသွားပြီး မျက်မမြင်
ဖြစ်သွားရရှာလေ၏။ လိုချင်စိတ် အားကြီးခြင်းသည် သမာဓိ၏ ပဋိပက္ခ ဖြစ်၏။
အမှန်အားဖြင့် သမာဓိဖြင့် စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် မထားနိုင်လျှင် အမှန်အကန်
သိသော ယထာဘူတဉာဏ် ဟူ၍ ဖြစ်ရိုး မရှိချေ။ ယထာဘူတဉာဏ် မရှိသော
ကြောင့် မဟာလိမင်းသားသည် ဘဝပျက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ လောကကို ကြည့်ရာ
တွင် လောကကို လောကအဖြစ် မြင်တတ်သော ဓမ္မမျက်စိဖြင့် လောကကို
မကြည့်ဘဲ၊ လောကကို ငါအဖြစ် မြင်တတ်သော အတ္တမျက်စိဖြင့်သာ လောကကို

ကြည့်သူတိုင်းသည် တစ်ခုသော နေ့တွင် မဟာလိ မင်းသားလိုပင် မိမိ မျှော်မှန်း သလို ဖြစ်မလာဘဲ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ရန် သေချာပါ၏။

ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝီ မင်းသားများသည် သူ့ ကျေးဇူးကို သိတတ်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ မဟာလိမင်းသား မျက်စိကွယ်သွားခြင်းသည် “ငါကွ” ဟူ၍ မိမိ၏ အတ္တမာန်ကို ပြလိုသောကြောင့် ကွယ်သွားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူ၏ စေတနာ ကား ဝေသာလီပြည်၏ အနာဂတ် အားမာန်ကို ထူထောင်လိုသော စေတနာ ဖြစ်ကြောင်း သူတို့ သိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာလိ၏ အတ္တမာန်သည် မဟာလိ အတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ ဝေသာလီပြည် အတွက်လည်း ဖြစ်လေသောကြောင့် တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်နိုးဖွယ်သဘောကို ဆောင်ပါ၏။ ထိုမြတ်နိုးဖွယ်ကား မဟာလိ မင်းသားအတွက်တော့ မဟုတ်၊ ဝေသာလီပြည် အတွက်သာ ဖြစ်လေ၏။ မဟာလိ မင်းသားကား ဒုက္ခိတ ဖြစ်ရရှာပါ၏။

လိစ္ဆဝီ မင်းသားများသည် မဟာလိမင်းသား၏ စေတနာကို ကျေးဇူး ဆပ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟာလိမင်းသား၏ အရည်အချင်းကို အလေး အမြတ် ပြုသော အားဖြင့်လည်းကောင်း မဟာလိမင်းသားကို ဆရာ ခန့်၏။ ရိက္ခာတော်အဖြစ် တစ်နှစ်လျှင် အခွန်တစ်သိန်းရသော မြို့တံခါးကို ပေး၏။ မြို့တံခါး အနီး၌ပင် အိမ်တော်ကို ဆောက်လုပ်ပေး၏။ လိစ္ဆဝီမင်းသား ငါးရာ တို့အား တက္ကသိုလ်ပညာများကို မဟာလိ မင်းသားထံမှ သင်ယူစေ၏။ အမှန် အားဖြင့် ဆိုရလျှင် ယခင်ကာလက လိစ္ဆဝီ မင်းသားငယ်များကို တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံသို့ စေလွှတ်၍ ပညာရပ်များကို သင်ယူစေရ၏။ ယခုအခါ၌မူ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ မစေလွှတ်ရတော့ဘဲ ဝေသာလီပြည်၌ပင် မဟာလိ မင်းသားထံမှ သင်ယူနိုင်ပြီ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာလိမင်းသား မျက်စိကွယ်ခြင်းသည် မဟာလိမင်းသား အတွက် “အဆိုး” ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝီ မင်းသားများအတွက် “အကောင်း” ဖြစ်လေ၏။ ကံကြမ္မာ ၏ အလှည့်အပြောင်းသည် အစိန္တေယျ ဖြစ်၏။ မဟာလိ မင်းသားသည် လိစ္ဆဝီ မင်းသားငယ် ငါးရာတို့အား တက္ကသိုလ် ပညာရပ်များကို နေ့စဉ် သင်ပေး၏။ သင်ကြားရာတွင်လည်း သူ သင်ကြားလာသည့်အတိုင်း ဆရာစား မချန်ဘဲ သင်ကြားပေး၏။

ဗန္ဓုလ မင်းသားသည်လည်း မိမိ၏နိုင်ငံ မလ္လပြည်သို့ ပြန်လည် ရောက် လာ၏။ ထိုအခါ သူသည်လည်း သူ၏ ပညာစွမ်းကို မလ္လ မင်းသားတို့အား ပြရမည် ဖြစ်၏။ သို့မှသာ ဗန္ဓုလသည် ထိုခေတ် တက္ကသိုလ်ပြည်ပြန် ပညာသင် တို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် ညီမည် ဖြစ်၏။ မလ္လနိုင်ငံအတွက် မလ္လမင်းသားတို့သည်

လက်ရုံးရည်ကို အလေးအမြတ် ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဗန္ဓုလအား သူ၏ ဓားစွမ်းရည်ကို ပြနိုင်ရန် စီစဉ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း ဗန္ဓုလသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာသင်ယူစဉ်ကပင် ဓားခုတ်အတတ်၌ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ လေးမြားအတတ်၌လည်း သူတစ်ပါး မယူ၍သာအောင် တော်သူ ဖြစ်၏။

မလ္လမင်းသားတို့သည် ငယ်စဉ်ကပင် ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားကို သိကြ၏။ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ပညာသင်ယူ ပြီးသောအခါ ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားသည် မည်မျှ လောက် ကြီးမားလာနိုင်သည်ကို သူတို့၏ စိတ်ထဲမှ တွေးကြည့်နေကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းအားကို အမှန်အတိုင်းသိရန် ကြံဆကြ၏။ သူတို့သည် အတောင်ခြောက်ဆယ် ရှည်သော ဝါးလုံးခြောက်ဆယ်လျှင် တစ်စည်း ကျဖြင့် ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို စည်းကြ၏။ ဝါးလုံးတစ်လုံးစီ အတွင်း၌ လည်း သံချောင်းများကို တစ်ချောင်းစီ ထည့်သွင်းထားကြ၏။ ဗန္ဓုလသည် သူ၏ တက္ကသိုလ် ပညာရပ်များဆိုင်ရာ စွမ်းပကားကို ပြသောနေ့တွင် ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို သံလျက်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ခုတ်ဖြတ်နိုင်ပါလျှင် မလ္လမင်းသားတို့ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ဗန္ဓုလ၏ တက္ကသိုလ် ပညာရပ် ဆိုင်ရာ အရည်အချင်း စမ်းသပ်ပွဲကို ဗန္ဓုလ အောင်မြင်မည် ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလ၏ အရည်အချင်း စမ်းသပ်ပွဲကား ဝါးတစ်စည်းလျှင် ဝါးအလုံး ခြောက်ဆယ်ပါသော ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ရန် ဖြစ်၏။ သာမညအားဖြင့် ဆိုလျှင်မူ ဤအတိုင်းသာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဝါး တစ်လုံးစီ အတွင်း၌ သံချောင်း တစ်ချောင်းစီ ထည့်သွင်းထားသည်ကိုမူ ဗန္ဓုလ သည် မသိ။ ဗန္ဓုလ မသိစေရအောင်လည်း မလ္လမင်းသားများက စီစဉ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ စီစဉ်ကြခြင်းမှာလည်း ဗန္ဓုလကို မှန်းတီး၍ ပရိသတ်အလယ်၌ အရှက်ခွဲရန် မယူတတ်။ ဗန္ဓုလကို ချစ်၍သာ ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ အရည်အချင်းကို ပရိသတ်အလယ်၌ အံ့ချီးသနန်း ထင်ရှားပြလို၍သာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့ အားဖြင့် ပေါ်ထွက်လာသော အကျိုးတရားသည် ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်အရ ဆိုလျှင် မလ္လမင်းသားတို့သည် ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံကို ပြုစဉ်က မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံ ရောနှောပါဝင်သွားသောကြောင့် “အကောင်း” လုပ်ပါလျက် အဆိုးသဖွယ် ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ကမ္မနိယာမ အတိုင်းသာ ဖြစ်လေ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် မလ္လ မင်းသားတို့၏ အလယ်၌ မိမိ တက္ကသိုလ် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အရည်အချင်းများကို ပြရန် အချိန်သို့ ရောက်လေပြီ။ အတောင်

ခြောက်ဆယ်မြင့်သော ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်တို့ကို ခုတ်ဖြတ်ရန် အသင့် အနေအထား၌ ထောင်ထားပြီးလေပြီ။ ဗန္ဓုလ၏ စိတ်ထဲ၌ကား ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို ရိုးရိုးဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်အဖြစ်သာ မှတ်ယူထား၏။ ဝါး တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ အတွင်း၌ သံချောင်း တစ်ချောင်းစီ ပါသော ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်အဖြစ် မမြင်။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလမင်းသား စိတ်ထဲ၌ တစ်စုံတစ်ရာ ရင်ခုန်ခြင်း မရှိ။ စိတ်အေးအေးနှင့်ပင် ဗန္ဓုလသည် အတောင်ရှစ်ဆယ်တိုင်အောင် ခုန်တက်၍ ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကို ခုတ်ဖြတ်လေ၏။ ဝါးအစည်း တိုင်းပင် တိတိရိရိပင် ပြတ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး ဝါးအစည်း ပြတ်သော အခါ ရှေးဝါးအစည်းများ ပြတ်သလို မပြတ်ဘဲ 'ကရိ... ကရိ' ဟု သံချောင်းသံ မည်၍ ပြတ်လေ၏။ ထိုအခါမှ ဗန္ဓုလသည် ဝါးအစည်းပေါင်း ခြောက်ဆယ် အပေါ် သံသယ ဖြစ်သဖြင့် စုံစမ်းသောအခါ ဝါးလုံးတိုင်း၌ သံချောင်းတစ်ချောင်းစီ ပါကြောင်း သိရလေ၏။

ဗန္ဓုလသည် မလ္လ မင်းသားများအပေါ် အထင်လွဲလေပြီ။ ဝါးလုံးတိုင်း ၌ သံချောင်း တစ်ချောင်းစီ ထည့်ထားခြင်းမှာ သူ့ကိုမှန်းသဖြင့် အရှက်ခွဲလို၍ ထည့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ သူက ယူဆ၏။ သူ့ကို ချစ်သဖြင့် သူ၏ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြလို၍ ပြုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သူက မယူဆ။ အကယ်၍သာ ဤကိစ္စကို ကြိုတင်၍ သူ သိခဲ့ပါလျှင် ဝါးအစည်း ခြောက်ဆယ်ကို အသံမမြည်ရအောင် ခုတ်ဖြတ် ပြလိုက်ချင်ပါဘိ ဟူ၍ မလ္လမင်းသားတို့အပေါ် ကြိတ်မနိုင် ခဲမရ ဖြစ်တိုင်း ဗန္ဓုလက တွေး၏။ ထို့ကြောင့် ဤ မလ္လတိုင်း နိုင်ငံ၌ သူ့ကို ချစ်သောသူ မည်သည် တစ်ယောက်မျှမရှိ ဟူ၍သာ ဗန္ဓုလက အခိုင်အမာ ယူဆလိုက်လေပြီ။ လက်ရုံးရည်ကို အားကိုးလွန်းသော ဗန္ဓုလ၏ မဆင်မခြင် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းသည် ဗန္ဓုလအတွက် လည်းကောင်း၊ မလ္လနိုင်ငံအတွက် လည်းကောင်း မိုးမှောင်ကျခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ထိုစဉ်က ဗန္ဓုလသည် မသိ။ ဗန္ဓုလသည် မိမိ မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် သူ၏ ဖခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့အား တင်ပြလျှောက်ထား၏။ သူ၏ တင်ပြချက်မှာ ဤသို့ ဖြစ်၏။

မလ္လနိုင်ငံရှိ မလ္လမင်းသားများ အားလုံးကို သတ်၍ မလ္လထီးနန်းကို လုယူ ရန် ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလ၏ ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့သည် များစွာ ထိတ်လန့်သွား၏။ ဗန္ဓုလ၏ အကြံကို အပြင်းအထန် တားမြစ်၏။ သူတို့၏သား သည် တက္ကသိုလ် ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်သဖြင့် ဤမျှ မိုက်လိမ့်မည်ဟု သူတို့က မထင်ခဲ့။ ယခု သူတို့သား ဗန္ဓုလက သူ မိုက်ကြောင်းကို လက်တွေ့ အားဖြင့် ပြလေပြီ။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မိကောင်း ဘကောင်း၏သား

ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ မိုက်ခြင်းသည် ငယ်ရွယ်သူတို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း လက်ရုံးမာန် ယောဗ္ဗနကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ပင်ကိုစိုရိုက်ကြောင့် မဟုတ်။ ဤသို့ မိဘနှစ်ပါးက သိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မိဘနှစ်ပါးက ဗန္ဓုလအား ဆုံးမ၏။ အမှန်အားဖြင့် မင်း စည်းစိမ် ဆိုသည်မှာ-

ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြငှန်းလည်းခံ
မတ်ပေါင်းရဲလျက်၊ ပျော်စံရိပ်ငြိမ်
စည်းစိမ်မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကာ
သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်၊ ခဏတက်သည့်
ရေပွက်ပမာ၊ တစ်သက်လျာတည်း။

ဟူသည့်အတိုင်း သံသရာသက်တမ်းနှင့်စာလျှင် ဘာမျှကြာလှသည် မဟုတ်။ စက္ကန့်ပိုင်းမျှပင် မကြာဘဲ ရေပွက်ပမာမျှသာ ဖြစ်ချေ၏။ မိမိ ရေးခဲ့သော မိမိ သမိုင်းသည်သာ ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ကြာမြင့်ပါ၏။ မိမိ ရေးခဲ့သော မိမိ သမိုင်း သည် ဗြဟ္မာ့ပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ နတ်ပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ လူ့ပြည် မှတ်တမ်း၌လည်း ရှိ၏။ ဤသဘောကို မိဘနှစ်ပါးက သားတော် ဗန္ဓုလအား နားဝင်အောင် သွန်သင်၏။ ထို့အပြင် မိဘနှစ်ပါးက သားတော် ဗန္ဓုလအား ‘ချစ်သား၊ ဤ မင်းစဉ်မင်းဆက် မည်သည်ကို ဤသို့ ပြုခြင်းငှာ မရအပ်’ ဟူ၍လည်း တားမြစ်၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် သူ၏ အကြံကို စွန့်လိုက် ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် လောက၌ “ဓမ္မ”သည် သာလျှင် အင်အား ဟူသော ဝါဒကို ယုံကြည်သူ ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ “လက်ရုံးမာန်” ကြောင့်သာ မိုက်မှားခြင်း ဖြစ်၏။ ယောဗ္ဗနမာန် လွမ်းမိုးခြင်း ခံရသောအခါ “အဓမ္မ” ကိုလည်း အင်အားအဖြစ် အားကိုးမိခြင်း ဖြစ်၏။ “အဓမ္မ” ကို အင်အား အဖြစ် အားကိုးမိသောအခါ လောကကို အနိုင်ကျင့် ဝါဒသည်လည်း လွမ်းလာ တတ်ပါ၏။ တစ်ဘဝ ကောင်းစားရေး၌သာ အားပြုသော သံသရာမဲ့ ဝါဒသည် လည်း လွမ်းမိုးတတ်ပါ၏။ “ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင် ပြီးရော” ဟူသော အတ္တလွန်ဝါဒသည်လည်း လွမ်းမိုးတတ်ပါ၏။ မိဘနှစ်ပါး၏ ဆိုဆုံးမမှုကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လနိုင်ငံ၌ မင်းသားများ အားလုံးကို သတ်၍ ဘုရင်ပြုလုပ်ရန် သူ၏ စိမ့်ချက်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်၏။

ဗန္ဓုလသည် မလ္လမင်းသားများ အားလုံးကို စိတ်နာ၏။ သတ်လိုသည် အထိ စိတ်နာ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ မိဘနှစ်ပါး၏ ဆုံးမမှုကြောင့် မလ္လမင်းသား များ အားလုံးကို မသတ်ဖြစ်တော့။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလ အနေဖြင့် မိကောင်း ဘကောင်းကို ရသည်မှာ အရ တော်လေစွ။ အကယ်၍သာ ဗန္ဓုလသည် မလ္လ

မင်းသားများ အားလုံးကိုသတ်ပြီး မလ္လနိုင်ငံ၌ မင်းပြုမည်ဆိုလျှင် စံရာကာလ အနေဖြင့် တစ်ခဏသာ ဖြစ်သော်လည်း စံရာကာလ အနေဖြင့်မူ ကြီးစွာသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံသည် ဗန္ဓုလမင်းသားအတွက် သံသရာတစ်လျှောက်လုံး ပွားစီးပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ ထိုအကုသိုလ်ကံမှ လွတ်မြောက်လေ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလ၌ ငယ်သော အကုသိုလ်ကံများ ရှိကြ၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံများကား မိမိ၏ ကြီးရင့်သော၊ အမျိုးအနွယ် တော်စပ်သော မလ္လမင်းသားများအပေါ် ကံသုံးပါး တို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော အကုသိုလ်ကံများပင် ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် မလ္လမင်းသား များ ဟူသည်မှာ သူ၏ ဆွေမျိုးဥတုများ ဖြစ်၏။ ထိုအထဲတွင် ကြီးသူများလည်း ပါ၏။ ငယ်သူများလည်း ပါ၏။ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်အရဆိုလျှင် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်သည် အလွန်ပင် အေးချမ်းလှပါ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်ကို မထိမ့်မြင်ပြု၏။ ဇော်ကား၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံများသည် ဗန္ဓုလမင်းသား နောက်သို့ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး အကျိုးမပေးရမချင်း အရိပ်ပမာ လိုက်နေ မည် ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလသည် ဆွေမျိုးများကို စိတ်နာ၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် မလ္လနိုင်ငံကို စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သူ့မှာ အားကိုးရှိ၏။ သူ၏ အားကိုးမှာ တက္ကသိုလ် တွင် ပညာသင်ဖက် ပဿေနဒီကောသလ ဖြစ်၏။ သူ၏ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း ပဿေနဒီကောသလ မင်းသားသည် ဘုရင်ပင် ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် သူသည်ပင် ပဿေနဒီကောသလ မင်းကြီး၏ စိုးစံရာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားလေတော့၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မိမိအပေါ် ဥပနိဿယ ပစ္စည်း အနေဖြင့် များစွာ ကျေးဇူးပြုသော မလ္လနိုင်ငံနှင့် မလ္လမင်းသားတို့ကို စွန့်ခွာဖို့ မသင့်။ မသင့်ပါဘဲလျက် စွန့်ခွာခြင်းကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မိမိနိုင်ငံအပေါ် ကျေးဇူး မဲ့ရာ ရောက်ပါ၏။ အကယ်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ မလ္လနိုင်ငံကို စွန့်ခွာရ သည်ဆိုလျှင် မိမိအနေဖြင့် ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် ပြစ်မှားမိသော မလ္လမင်းသားတို့အား ဝန်ချကန်တော့ပြီးမှ သွားဖို့ ကောင်းပါ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် သူငယ်ချင်း အားကိုးဖြင့် ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားလေပြီ။ မိမိအပေါ် ကျေးဇူး ကြီးမားလှသော မိမိနိုင်ငံနှင့် မိမိလူမျိုးအပေါ်ကိုမူ ဝန်ချကန်တော့ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ဝိပလ္လာသ မကင်းသေးသော ပုထုဇဉ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သံသရာခရီးသည် အဖြစ်ဖြင့် ဝိပလ္လာသ တရားများ၏ လမ်းညွှန်မှု အတိုင်း အမှောင်တွင်း၌ လျှောက်ရပေဦးတော့မည်။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လ မင်းသား များ အပေါ်၌ အထင်မှားခဲ့၏။ သူ၏ မွေးဖွားရာ ကုသိနာရုံပြည်၌ သူ့ကို ချစ်ခင်

သော ဆွေတော်မျိုးတော်ဟူ၍ တစ်ယောက်မျှပင် မရှိတော့ဟု သူက အခိုင်အမာ ယူဆထား၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ကုသိနာရုံပြည်နှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားများကို စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် အရိပ်အားလုံး တို့တွင် ဆွေမျိုးရိပ်သည်သာ အအေးချမ်းဆုံး ဖြစ်သည်ကို ဗန္ဓုလမင်းသားသည် မသိ။ ထို့ကြောင့် သူသည် မွေးဖွားရာ ဒေသကို လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများ အားလုံးကို လည်းကောင်း စွန့်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် သူ၏ ဇာတိချက်ကြွေ ကုသိနာရုံမြေသည် လည်းကောင်း၊ ဆွေတော်မျိုးတော် ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း ဗန္ဓုလအပေါ် များစွာ ကျေးဇူး များခဲ့ပါ၏။ အကယ်၍သာ ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားတို့သာ ဤမြေအပြင် ၌ မရှိဘူး ဆိုပါလျှင် ဗန္ဓုလမင်းသား ဟူ၍လည်း ရှိမည် မဟုတ်တော့။ ဤသို့ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏ ဆက်နွှယ်မှုကို ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သဘော မပေါက်။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ မွေးရပ်မြေ ကုသိနာရုံနှင့် မလ္လ မင်းသားများအပေါ် ကျေးဇူးဆပ်ရန် မစဉ်းစားဘဲ စွန့်ခွာရန်သာ စဉ်းစား ခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် မိမိတိုင်းပြည်နှင့် မိမိလူမျိုးလောက် မိမိအပေါ် ကျေးဇူးများသော အခြားတိုင်းပြည်နှင့် အခြားလူမျိုး ဟူ၍ မရှိကောင်း။ ပညာရှိ များကလည်း “အရေးကြီးတော့ သွေးနီးရ၏” ဟူ၍ ဆိုထားလေရာ ပညာရှိများ၏ အဆိုသည် ပဋ္ဌာန်းဥပနိဿယ ပစ္စည်းသဘောမျိုး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလ မင်းသားသည် ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားတို့အပေါ် သွေးနီးမှုကို မစဉ်းစား။ သူ့အပေါ် မနာလို ဝန်တိုသူများ အဖြစ်သာ စဉ်းစား၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားမှာ အားကိုးရသော ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက် ရှိ၏။ အခက်အခဲကြုံလျှင် ကူညီကြစတမ်း ဟူ၍ ကတိကဝတ် ပြုထားသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုကတိကဝတ်မှာလည်း တက္ကသိုလ်ပြည် ဒီသာ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ၌ ပညာသင်ယူစဉ်ကပင် ထားသော ကတိကဝတ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကတိကဝတ်သည် အလွန်ခိုင်မာသော ကတိကဝတ် ဖြစ်သည်ဟု ဗန္ဓုလမင်းသားက မှတ်ယူ၏။ အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်တို့၏ ကတိကဝတ် ဟူသမျှ သည် အတ္တအပေါ် အခြေခံသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွား အပေါ် မထိခိုက်သေးမီ ကာလတိုင်သာ ပုထုဇဉ်တို့၏ ကတိကဝတ်သည် ခိုင်မာ ပါ၏။ ထိုထက်ပို၍ မခိုင်မာပါချေ။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလမင်းသားကမူ ထိုကတိ ကဝတ်ကို မကျိုးပျက်နိုင်သော ကတိကဝတ်အဖြစ် မှတ်ယူထား၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လမင်းသားတို့ကို စွန့်ခွာရန် ကြံသောအခါ သူ့ငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝက ထားခဲ့သော ကတိကဝတ်များကို အားကိုးပြီး ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုလမင်းသား၏ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများမှာ စုစုပေါင်း နှစ်ဦး ဖြစ်၏။ တစ်ဦးမှာ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝီမင်းသား မဟာလိ ဖြစ်၏။ အခြား တစ်ဦးမှာ သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသား ဖြစ်၏။ ထိုသူနှစ်ယောက် ကို ဗန္ဓုလက အားကိုး၏။ အမှန်အားဖြင့် မဟာလိနှင့် ပဿေနဒီ ကောသလ တို့သည် ဗန္ဓုလအတွက် သူစိမ်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ဆွေမျိုးများ မဟုတ်ကြ။ “မြိန်ရာ ဟင်းကောင်း၊ ခင်ရာ ဆွေမျိုး” ဟု စကားပုံ ရှိပါ၏။ ထိုစကားပုံအရ မဟာလိနှင့် ပဿေနဒီတို့ကို ဗန္ဓုလ၏ ဆွေမျိုးစာရင်း၌ “ဉာတကာနဋ္ဌ သင်္ဂဟော” ဟူသော မင်္ဂလာတရားတော်အရ ပံ့ပိုးရမည့် တာဝန် ရှိလေ၏။ တာဝန်က တာဝန် သတ်သတ် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် တာဝန်နှင့် ခင်မင်ခြင်းကို မခွဲခြားနိုင်ဘဲ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် ခင်မင်ခြင်းအပေါ် အားကိုးပြု၍ တိုင်းတစ်ပါးသို့ ထွက်ခွာသွားရန် အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ပညာဖြင့် အားထုတ်ခြင်း မဟုတ်။ ဒေါသစိတ်ဖြင့် အားထုတ်ခြင်း ဟူသမျှသည် “အပြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်း၊ မကောင်းသော အကျိုးကို ပေးခြင်း” သဘော ရှိပါ၏။

ဝေသာလီပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ကုသိနာရုံပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မဟာလိ မင်းသားထံသို့ သွားရန် မဆုံးဖြတ်ဘဲ ပဿေနဒီကောသလထံ သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်း၏ အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်ကား ပဒေသရာဇ် စနစ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ကုသိနာရုံပြည်ကို စွန့်ခွာ၍ သာဝတ္ထိပြည်တွင် သက်ဆုံးတိုင် နေထိုင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ပဿေနဒီ ကောသလထံ အကြောင်း ကြားလိုက်၏။

ဗန္ဓုလမင်းသား၏ အရည်အသွေးကို ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးက သိ၏။ ထို့ကြောင့် ကောသလမင်းသည် ဗန္ဓုလမင်းသားကို မြို့ပြင်က ခရီးဦးကြို ပြု၏။ ထို့နောက် မြို့တွင်းသို့ အခမ်းအနားဖြင့် ခေါ်၏။ ထို့နောက် စစ်သူကြီး ရာထူးဖြင့် မြှောက်စား၏။ ဗန္ဓုလမင်းသားသည် ကောသလ မင်းကြီး၏ စစ်သူကြီး ဘဝဖြင့် နိုင်ငံတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်၏။ မိခင်ဖခင်တို့ကိုလည်း ကုသိနာရုံပြည်မှ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ခေါ်ယူ၍ စောင့်ရှောက်ထား၏။ တူတော်သူ ဒီဃကာရာယန ကိုလည်း ခေါ်ယူ စောင့်ရှောက်ထား၏။ ဗန္ဓုလမင်းသားသည် သူ၏ဇာတိ ကုသိနာရုံနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော် ဖြစ်သော မလ္လမင်းသားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အဆက်ဖြတ်လိုက်၏။ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအပေါ် ဗန္ဓုလမင်းသား ဤမျှလောက် စိတ်နာ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် ကုသိနာရုံပြည်ကလည်း ကောင်းပါ၏။ မလ္လမင်းသားများကလည်း ကောင်းကြပါ၏။ ကုသိနာရုံပြည်နှင့်

မလ္လမင်းသားတို့က ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် ကောင်းကြသောကြောင့် ဗန္ဓုလမင်းသားသည် တက္ကသိုလ်ပြည် ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံသို့ ပညာတော်သင်အဖြစ် သွားရခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ကုသိနာရုံပြည်သည် ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် များစွာ မျှော်လင့်ထား၏။ မဇ္ဈိမဒေသ၌ ထိုက်ထိုက်တန်တန် နေရာယူနိုင်ရန် ကုသိနာရုံပြည်သည် ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် များစွာ အားကိုး၏။ ကုသိနာရုံပြည်နှင့် မလ္လမင်းသားများအပေါ် ဗန္ဓုလမင်းသား၏ အထင်မှားမှုကြောင့် ကုသိနာရုံပြည်သည် ဗန္ဓုလနှင့် ပတ်သက်၍ များစွာ နစ်နာရ၏။ အကယ်၍သာ ဗန္ဓုလမင်းသားသည် ကုသိနာရုံ၏ ဘုရင်ဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် ကုသိနာရုံ၏ သမိုင်းသည် တစ်မျိုး ဖြစ်လာနိုင်၏။ ယခုတော့ ကုသိနာရုံနှင့် မလ္လမင်းသားတို့က ဗန္ဓုလမင်းသားအပေါ် မျှော်လင့်ပါသော်လည်း မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာ။ ကံကြမ္မာတို့၏ အလှည့်အပြောင်းကား အံ့ဖွယ် ရှိပါ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် စစ်သူကြီး၏ တာဝန်ဖြင့် သာဝတ္ထိပြည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးကို သစ္စာရှိရှိဖြင့် ဆည်းကပ်စား၏။ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးကလည်း ဗန္ဓုလကို အားကိုး၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ဗန္ဓုလ၏ အရည်အသွေးကို ကျောင်းသားဓာဝကပင် ကောင်းစွာ သိ၏။ ထို့ကြောင့် ပင်မင်းကြီးက ဗန္ဓုလအား အားကိုးခြင်း ဖြစ်၏။ အားကိုးသည့် အလျောက်လည်း ဗန္ဓုလက ကောသလမင်းကြီးအပေါ် သစ္စာရှိရှိဖြင့် ဆည်းကပ် စားပါ၏။ ထိုအချိန်ထိတော့ ငယ်သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်တို့၏ ဘဝသည် အေးချမ်းပါ၏။

ဗန္ဓုလမင်းသားသည် လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဆိုရလျှင် စိတ်ချမ်းသာပါ၏။ သို့ရာတွင် အိမ်ဦးစီးတစ်ယောက် အနေဖြင့်မူ စိတ်ချမ်းသာခြင်း မရှိ။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် သားသမီးများကို လိုချင်၏။ ထိုသို့ လိုချင်ပါသော်လည်း ဗန္ဓုလ၏ ဇနီးသည် မလ္လိကာက သားသမီးများကို မွေးဖွားပေးနိုင်ခြင်း မရှိ။ ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုအရ သားသမီး မမွေးဖွားသော အိမ်ရှင်မသည် အသရေမဲ့သူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဇနီးသည်က အသရေမဲ့သူ ဖြစ်လျှင် သူသည်လည်း အလိုလို အသရေမဲ့သူ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ အိမ်ထောင်ရေးကို တွေးမိတိုင်း ဗန္ဓုလသည် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရလေ၏။

ဗန္ဓုလ၏ ဇနီးသည်ကလည်း မထင်ရှားသူ မဟုတ်။ မလ္လမင်း၏ သမီးတော် မလ္လိကာအနေဖြင့် ထင်ရှားသူ ဖြစ်၏။ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုသူ ဖြစ်၏။ ရှေးဘုန်းကံအားဖြင့် မဟာလတာ တန်ဆာကို ရသူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူမသည် အသရေမဲ့သူ မဖြစ်နိုင်၊ အသရေရှိသူသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ “အနုမာန” သဘောဖြင့် ဆင်ခြင်နိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် “ပစ္စက္ခ” သဘောအရ မလ္လိကာသည်

အမြဲမ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အသရေမဲ့သူသာ ဖြစ်၏။ ဒဿနကျမ်းများ၏ အဆို အရ ပစ္စက္ခနှင့် အနမာန ယှဉ်လိုက်လျှင် ပစ္စက္ခက အားကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လိကာကို အသရေမဲ့သူ အမြဲမ အဖြစ်သာ ဗန္ဓုလက သတ်မှတ်ရတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလက မလ္လိကာကို မိမိ၏ မိဘအိမ်သို့ ပြန်သွားရန် မလွှဲမရှောင်သာ နှင်လွှတ်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ချစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုခေတ် အစဉ်အလာအရ လိုက်နာနေကြသော ယဉ်ကျေးမှုကို ဗန္ဓုလလို စစ်သူကြီးတစ်ယောက် အနေဖြင့် ဆန့်ကျင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလ သည် မိမိ၏ နှလုံးသားကို စတေးပြီး မိမိ၏ဇနီး မလ္လိကာကို နှင်ရခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုခေတ်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအရ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း ဟူသည်မှာ ကာမ ဂုဏ် သဘောအရ မဟုတ်၊ လောက၏ အစီးအပွားအရ သားကောင်း သမီး ကောင်းများဖြင့် လောကကို အလုပ်အကျွေး ပြုရေးအတွက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သားသမီးများများ ရရှိ လို၏။ သားသမီး များများရလျှင် ဤလောက၌ လူ့တာဝန် ကို ကျေအောင် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် သားသမီး များများ ရချင်၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ဇနီး မလ္လိကာက သားသမီး ဟူ၍ တစ်ယောက် မှ မမွေး။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ကွာရုံမှတစ်ပါး အခြားဘာမျှ လုပ်စရာ မရှိတော့။ ဗန္ဓုလအနေဖြင့် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုအရ မလ္လိကာကို ကွာရမည်။ သားသမီးများ ရအောင် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုရမည်။ ထိုသို့ပြုပါမှ ဗန္ဓုလသည် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုဘောင် အတွင်း၌ လိုက်နာကျင့်ကြံသူ ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဗန္ဓုလသည် သူ့အပိုင်းအပိုင်းမှ ကြဉ်ဖယ်ခြင်းကို ခံရမည်ဖြစ်၏။

မလ္လိကာသည် ဗန္ဓုလ၏ သဘောကို နားလည်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် သူမအနေဖြင့် မိဘရပ်ထံသို့ ပြန်ရခြင်းအတွက် ဗန္ဓုလအပေါ်၌ အပြစ် ဟူ၍ မရှိ။ သူမအပေါ်၌သာ အပြစ်ဟူ၍ ရှိသည်ဟု မလ္လိကာက မှတ်ယူပါ၏။ သူမအနေဖြင့် သားသမီး မမွေးခြင်းသည် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကြီးစွာသော အပြစ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လိကာသည် သူမ၏အပြစ်ကို သူမ သိသည် အားလျော်စွာ မိဘရပ်ထံ ပြန်ဖို့ရန် ပြင်လေ၏။ ဘယ်သူမပြု မိမိအမှုသာ ဖြစ်၏။ ကံကြမ္မာ၏ အကျိုးပေးစက်ဝန်းကို မည်သူက ဟန့်တားနိုင်ပါသနည်း။ ဗန္ဓုလလည်း ကံကြမ္မာ ၏ သားကောင်ဖြစ်၏။ မလ္လိကာလည်း ကံကြမ္မာ၏ သားကောင်ဖြစ်၏။ ကမ္မဝဋ် ၏ စက်ကွင်းသည် ကျယ်ဝန်းလှပါ၏။ ဤသဘောကိုပင် “သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မ သကာ” ဟူ၍ မှတ်ယူပြီး မလ္လိကာသည် မည်သူ့အပေါ်၌မျှ အပြစ်မချဘဲ မိမိအပေါ်၌သာ အပြစ် ချရလေ၏။ မိမိအပေါ်၌သာ မိမိက အပြစ်ချခြင်းကို မြတ်သောနေခြင်း ဗြဟ္မစရိယာ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း ဗြဟ္မစရိယ ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုရ၏။

မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ညိုသူ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးလျက် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မလ္လိကာသည် ကုသိနာရုံပြည် မိဘရပ်ထံ မပြန်မီ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ချင်သေး၏။ နောက်တစ်ကြိမ် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ဖို့ဆိုသည်မှာ လွယ်ကူသည် မဟုတ်။ မိမိ အားငယ်နေချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြီးမားသော အားအဆင့်ကို ရနိုင်၏။ ထိုအခါ မိမိသည် အားငယ်သူ အဖြစ်မှ အားကြီးသူ အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။ ဤသို့ တွေး၍ မလ္လိကာသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက မလ္လိကာအား အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းသောအခါ သားသမီးရတနာ မထွန်းကားသဖြင့် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဗန္ဓုလက မိဘအိမ်သို့ ပြန်ရန် ပြောသဖြင့် မိဘအိမ်သို့ ပြန်ရန် ထွက်ခွာလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မိဘအိမ်သို့ မပြန်မီ မြတ်စွာဘုရားကို ဝင်ရောက်ဖူးမြင်ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်းဖြင့် မလ္လိကာက မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ သားသမီး မရခြင်းကြောင့် မိဘအိမ်သို့ ပြန်မည်ဆိုလျှင် မိဘအိမ်သို့ မပြန်တော့ဘဲ ဗန္ဓုလထံသို့သာ ပြန်သွားရန် မြတ်စွာဘုရားက မလ္လိကာအား မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ထိုအခါ မလ္လိကာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မိန့်ကြားချက် အားကိုးဖြင့် ကုသိနာရုံရှိ မိဘထံ မပြန်တော့ဘဲ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဗန္ဓုလထံသို့သာ ပြန်လာလေ၏။

မလ္လိကာသည် သူမ၏ မိဘရှိရာ ကုသိနာရုံသို့ မပြန်ဘဲ မိမိထံသို့ ပြန်လာသည်ကို မြင်သောအခါ ဘာကြောင့် မိမိထံ ပြန်လာပါသနည်းဟု ဗန္ဓုလက မေးလျှင် မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ခိုင်း၍ မိမိ၏အိမ်သို့ ပြန်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် မလ္လိကာကို လက်ခံလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက မလ္လိကာကို ဗန္ဓုလထံ ပြန်ခိုင်းသည် ဆိုကတည်းက မလ္လိကာသည် အမြဲ မဟုတ်ကြောင်း၊ သားသမီး ရတနာများကို မကြာမီ ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဗန္ဓုလနှင့် မလ္လိကာတို့ နှစ်ယောက်လုံးက နားလည်လိုက်၏။ အမှန်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် လောကုတ္တရာ ချမ်းသာကိုသာမက လောကချမ်းသာကိုပါ လမ်းညွှန်၏။ လောကချမ်းသာကို လမ်းညွှန်ရာ၌ ဝေဒကျမ်းများက လမ်းညွှန်သလို ပန်းတိုင်အဖြစ် လမ်းမညွှန်၊ လမ်းစဉ်အဖြစ်သာ လမ်းညွှန်တော်မူ၏။ ကြည့်တတ်လျှင် သစ္စာလေးပါးကို လောကဖြစ်စဉ် ဟုသမျှ၌ တွေ့နိုင်၏။

များမကြာမီ ကာလတွင် မလ္လိကာသည် ကိုယ်ဝန်ရ၍ ချင်ခြင်းတပ်လေ၏။ အမြဲ မဟုတ်ဘဲ သားသမီးများကို ရတော့မည်ဖြစ်၍ နှစ်ဦးလုံး များစွာ ဝမ်းမြောက်ကြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီး၏ အိမ်ဂေဟာသည် သီရိဂေဟာ

အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။ အတိတ်က စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ခဲ့ရသမျှသည် ယခုတော့ အတိုးချ၍ စိတ်ချမ်းသာခြင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ပါလေပြီ။ လောကဓံ ဟူသည်မှာ သက်တုံတက်တုံ သဘောကို ဆောင်၏။

မလ္လိကာ၏ ချင်ခြင်းမှာ အန္တရာယ် များလှပါ၏။ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိမင်းတို့ အဘိသိက်သွန်းရာ မင်္ဂလာရေကန်သို့ ဆင်းပြီး ရေလည်း ချိုးချင်၏။ ရေကိုလည်း သောက်ချင်၏။ ဘာကြောင့် ဤသို့ ချင်ခြင်း ဖြစ်မှန်းတော့ မသိ။ ချင်ခြင်း ဖြစ်သည်ကတော့ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့၏ ကံကြမ္မာ ဟူ၍ပင် ဆိုရမည် ထင်၏။ မင်္ဂလာရေကန်ကို အစောင့်အကြပ် ထူထပ်စွာ ချထား၏။ အပေါ်၌ သံကွန်ရက် အုပ်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ငှက်တို့ပင် သက်ဆင်းခွင့် မရ။ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် မင်္ဂလာရေကန်ကို ဤမျှပင် တန်ဖိုးထား၏။ ထိုရေကန်က ရေကိုမှ မလ္လိကာကလည်း ရိုးချင်၏။ သောက်ချင်၏။ ဤချင်ခြင်းကို အကြောင်း ပြု၍ ကြေကွဲဖွယ်တို့ ဖြစ်လာပေတော့မည်။

ဤချင်ခြင်းကို ပြေပျောက်စေရန် ဗန္ဓုလ၌ တာဝန်ရှိ၏။ ရေကန်သို့ သွားမည်ဆိုပါက မဟာလိမင်းသား အပိုင်စားရာ တံခါးမှ သွားရမည် ဖြစ်၏။ မဟာလိမင်းသားကား အခြားသူ မဟုတ်။ ဗန္ဓုလ၏ ကျောင်းနေဖက်လည်း ဖြစ်၏။ ကတိကဝတ်ပြုဖက်လည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာ၏ ချင်ခြင်းကို ပြေပျောက်စေရန်အတွက် မဟာလိမင်းသားမှ တစ်ဆင့် လိစ္ဆဝိမင်းသား များသို့ မေတ္တာရပ်ခံလျှင် မည်မျှ ကောင်းပေမည်နည်း။ အနုနည်းကို သုံး၍ မရပါမှ အကြမ်းနည်းကို သုံးသည် ဆိုပါလျှင် ကျောင်းသားဘဝက မိမိ ပေးထားခဲ့သော ကတိကဝတ်သည် အဓိပ္ပာယ် ရှိမည် ဖြစ်၏။ ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် အကြမ်းနည်း ကို သုံးလေ၏။ အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်များ အနေဖြင့် မိမိ၏ အတ္တကို ထိပါးလာ သောအခါ ထားခဲ့သော ကတိကဝတ် ဟူသမျှသည် သစ္စာနှင့်ယှဉ်ခြင်း မရှိလှပါ ချေ။

ဗန္ဓုလသည် သူ၏ဇနီး မလ္လိကာကို ရထားထက်တင်၍ သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် ရထားကို မောင်းနှင်လျက် မဟာလိ လိစ္ဆဝိမင်းသား အပိုင်စားရာ တံခါးမှ ဝေသာလီပြည်သို့ ဝင်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗန္ဓုလသည် မဟာလိကို အားနာဖို့ ကောင်းပါ၏။ သို့ရာတွင် ဗန္ဓုလသည် ငယ်သူငယ်ချင်း မဟာလိကို အားမနာ။ ဗန္ဓုလ၏ ရထားသည် မဟာလိ၏ တံခါးရံနှင့် တိုက်မိသောအခါ အသံထွက်၏။ ထိုအသံကို ကြားရုံမျှနှင့် ဗန္ဓုလ၏ ရထားဖြစ်ကြောင်း မဟာလိက သိလိုက်၏။ ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းပကားကို ကျောင်းနေဖက်မို့ မဟာလိက ကောင်းစွာ သိ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့ အပေါ်၌ ကြီးစွာသော အန္တရာယ်

ကျရောက်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း မဟာလိမင်းသားသည် သိ၏။ သို့ရာတွင် မဟာလိသည် မျက်မမြင်-ဒုက္ခိတဖြစ်၍ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့အား ဩဝါဒ ပေးရုံမှ တစ်ပါး ဘာမျှ မတတ်နိုင်ရှာ။ ထိုအခါ မဟာလိသည် ကြီးစွာသော ကြေကွဲမှုကို ခံစားရ၏။ ဗန္ဓုလသည် သူ့အား ပေးခဲ့သော ကတိကို လေးစားပြီး သူ့ကို နှုတ်ဆက်လျှင် အဘယ်မျှ ကောင်းလေမည်နည်း။ မဟာလိက ဤသို့ တွေး၏။ သို့ရာတွင် ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် သူ့ကိုပင် မနှုတ်ဆက်။

ဗန္ဓုလသည် မင်္ဂလာရေကန်သို့ သွား၏။ မင်္ဂလာရေကန်စောင့်များကို နှင်ထုတ်ပြီး မလ္လိကာကို ရေချိုးစေ၏။ ရေကိုလည်း သောက်စေ၏။ ဗန္ဓုလ ကိုယ်တိုင်လည်း ရေချိုး၏။ ထို့နောက် ဗန္ဓုလသည် မလ္လိကာကို ရထားထက်သို့ တင်ပြီး လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လေ၏။ ရေကန်စောင့်များက အကျိုးအကြောင်းကို လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့အား လျှောက်တင်လေသောအခါ လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့သည် ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်၍ ဗန္ဓုလနှင့် မလ္လိကာကို လက်ရဖမ်းဆီးရန် ရထားငါးရာတို့ကို စီစဉ်ကြ၏။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးမည်ဖြစ်ကြောင်း မဟာလိအား တင်ပြရာ မဟာလိက ဗန္ဓုလ၏ စွမ်းရည်ကို သိသဖြင့် တားမြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့သည် မင်းသားတို့၏ မာန်ဖြင့် သူတစ်ပါးက လာရောက် စော်ကားသည်ကို ခေါင်းငုံ့ခံခြင်းထက် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရင်း သေရသည်က မြတ်သည် ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် မဟာလိ၏ တားမြစ်မှုကို မနာခံဘဲ ဗန္ဓုလ နောက်သို့ လိုက်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် မဟာလိသည် လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ ဆရာဖြစ်သည့်အလျောက် မဟာလိသည် အခြေအနေ အရပ်ရပ် ကို လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့ထက် ပို၍ သိပါ၏။ ထို့ကြောင့် တားမြစ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟူသမျှတို့သည် ထာဝရ အောင်နိုင်ရိုး မရှိ။ အကယ်၍ အောင်နိုင်လျှင်လည်း ယာယီ အောင်နိုင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေ၏။ အ ဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်သာ ထာဝရ အောင်နိုင်ခြင်းကို ရယူနိုင်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဉာဏ်ဟူသည် ဒေါသနှင့် မယှဉ်နိုင်ဘဲ အ ဒေါသနှင့်သာ ယှဉ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ယှဉ်ပါမှလည်း လုပ်ငန်းဟူသည် ပြီးစီးရိုး ရှိပါ၏။ ထို့အပြင် ဉာဏ်သည်သာလျှင် အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေကို တွက်ဆ နိုင်လေသည်။

မဟာလိသည် လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့အား တားမြစ်၍ မရသောအခါ ဤသို့ မှာကြားလိုက်၏။

‘ဗန္ဓုလ၏ ရထားဘီးသည် ပုံတောင်းတိုင်အောင် နစ်မြုပ်သည်ကို မြင်ရ လျှင် ရှေးသို့ ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။’

‘အကယ်၍ ဆက်လိုက်မိပါက မိုးကြိုးသံကဲ့သို့သော အသံကို ကြားရလျှင် ရှေ့သို့ ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။’

‘အကယ်၍ ဆက်လိုက်ပါက သင်တို့၏ ရထားဦး၌ အပေါက်ကို မြင်လျှင် ဆက်မလိုက်ကြနှင့်၊ ပြန်ခဲ့ကြ။’

လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာတို့သည် ဗန္ဓုလနောက်သို့ လိုက်ကြသောအခါ ရထားငါးရာတို့ တစ်ဖြောင့်တည်း ဖြစ်ချိန်တွင် မဟာလီ မှာလိုက်သည့်အတိုင်း ဗန္ဓုလ၏ ရထား ပုံတောင်းတိုင်အောင် မြုပ်သည်ကိုလည်း မြင်ကြ၏။

ဗန္ဓုလ၏ ရထား ပုံတောင်းတိုင်အောင် မြုပ်ခြင်းသည် လေးတင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့ကား နောက်မဆုတ်၊ ဆက်၍ လိုက်မြဲ လိုက်ကြ၏။ ထို့နောက် မိုးကြိုးသံကဲ့သို့သော အသံကိုလည်း ကြားကြ၏။ ထိုအသံသည် လေးညှို့ကို ခတ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လိစ္ဆဝိ မင်းသားတို့ကား နောက်မဆုတ်။ ထို့နောက် ရထားဦး၌ အပေါက်ကို မြင်ကြ၏။ ရထားဦး၌ အပေါက်သည် ဗန္ဓုလက ရထားငါးရာကို မြားဖြင့် ပစ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် မြားတစ်စင်းတည်းဖြင့် ရထား ငါးရာလုံးကို လှူနှင့်တကွ ထုတ်ချင်းခပ်အောင် ပစ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝိမင်းသား ငါးရာလုံး မြားမှန်၍ သေဆုံးကြ၏။ လိစ္ဆဝိ မင်းသားများ အနေဖြင့် အခြေအနေကို မသုံးသပ်ဘဲ ဒေါသဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အပြစ်ပင် ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလသည် “အနိုင်ကျင့်ဝါဒ” ကို သုံး၏။ သူသည် လိစ္ဆဝိ မင်းသားတို့အပေါ် အနိုင်ကျင့်ခဲ့၏။ ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဆက် အနေဖြင့် ဗန္ဓုလသည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ အနိုင်ကျင့်ခြင်းကို ခံရပေလိမ့်မည်။ ကံပူသည် တူသောအကျိုးကို ပေး၏။

မလ္လိကာသည် သားရဲတနာများကို အမြွှာပူး ဖွားမြင်ပါ၏။ ဖွားမြင်သည်မှာ ၁၆ ကြိမ်တိုင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗန္ဓုလသည် သား ၃၂ ယောက်တို့၏ ဖခင် ဖြစ်လာ၏။ ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် သူ၏ဘဝကို များစွာ ကျေနပ်၏။ ဗန္ဓုလသည် ပဿေနဒီ ကောသလအပေါ် စစ်သူကြီးအနေဖြင့် သစ္စာရှိစွာ ခစားပါ၏။ သူ၏သား ၃၂ ယောက်တို့ အိမ်ထောင်ကျသည်တိုင်အောင် ဗန္ဓုလ၏ ဘဝသည် အေးချမ်းပါ၏။ သူ၏ သားများကိုလည်း စစ်ဘက်၌ပင် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေ၏။ ထိုစဉ်က ပဿေနဒီ ကောသလ၏ နိုင်ငံ၌ ဗန္ဓုလ၏ အရှိန်အဝါသည် များစွာ ကြီးမားပါ၏။

တစ်ခုသောနေ့တွင် တရားသူကြီးများသည် တံစိုးလက်ဆောင် ယူ၍ အမှုကို မမှန်မကန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ နစ်နာသူများက ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးထံ လာ၍ တိုင်တန်းကြ၏။ ထိုအခါ ဗန္ဓုလသည် တရားခွင်သို့သွား၍ အမှုအတိုင်း ဆုံးဖြတ်

ပေးလိုက်၏။ ပြည်သူ့ ပြည်သားများသည် ဗန္ဓုလကို များစွာ ကောင်းချီးပေးကြ၏။ မင်းကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို သိ၏။ ယခုတော့ ဗန္ဓုလသည် သေနာပတိလည်း ဖြစ်၏။ တရားသူကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ဗန္ဓုလ၏ အရှိန်အဝါသည် ကြီးသည်ထက် ကြီးလာ၏။ လောကဓံ တရားများ၏ နိယာမအရ ဗန္ဓုလသည် အမြင့်ပိုင်းသို့ ရောက်ချေပြီ။ အမြင့်ပိုင်းသို့ ရောက်ပြီးနောက် အနိမ့်ပိုင်းသို့ ရောက်ရန်သာ ရှိပါ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်အရ ဘဝ၏ ဖြစ်စဉ်များသည် မျဉ်းဖြောင့်လို သွားသည် မဟုတ်။ စက်ဝန်းလို သွားလေ၏။ ထို့ကြောင့် အမြင့်ဆုံး ရောက်လိုက်၊ အနိမ့်ဆုံး ရောက်လိုက် ဖြစ်ပါ၏။

ဗန္ဓုလအပေါ် မလိုလားသော အုပ်စုလည်း ရှိ၏။ ထိုအုပ်စုက ဗန္ဓုလ သည် နန်းစည်းစိမ်ကို လုရန် ကြံနေသည်ဟူ၍ မင်းကြီးအား ကုန်းချောကြ၏။ မင်းကြီးသည် အဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိလှသူ မဟုတ်။ ထို့အပြင် ဗန္ဓုလအပေါ် ကျောင်းသားဘဝက သူ ပေးထားသော ကတိကဝတ်ကိုလည်း လေးစားသူ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ကုန်းချောစကားကို ယုံကြည်၍ ဗန္ဓုလနှင့် သူ၏သားများကို သတ်ရန် ကြံတော့၏။ ပစ္စန္ဒ ရစ်ကို တစ်ဖက်က ဆူပူအောင် လုပ်ပြီး ဗန္ဓုလနှင့် သားများကို နှိမ်နင်းခိုင်း၏။ တစ်ဖက်က ဗန္ဓုလနှင့် သားများကို သတ်ခိုင်း၏။ ကောသလမင်းကြီး၏ ပရိယာယ်အရ ဗန္ဓုလနှင့် သား ၃၂ ယောက် လုံး သေဆုံးကြလေ၏။ ဗန္ဓုလသည် ထိပ်ဆုံးကလူ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုတော့ လောကဓံအရ အောက်ဆုံးကလူ ဖြစ်သွားလေ၏။

မလ္လိကာသည် ဗန္ဓုလထက် ပို၍ ရင့်ကျက်၏။ ဗန္ဓုလထက် ပို၍ လောကဓံ ကို နားလည်၏။ ထိုနေ့ကား အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးနှင့်တကွ ရဟန်းတော် ငါးရာ တို့အား မလ္လိကာအိမ်သို့ ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်သောနေ့ ဖြစ်၏။ ထိုနေ့တွင်မူ ဗန္ဓုလနှင့် တကွ သား ၃၂ ယောက်တို့ လုပ်ကြံခံရကြောင်း သတင်းစကားသည် မလ္လိကာ ထံသို့ ရောက်လာ၏။ သို့ရာတွင် မလ္လိကာသည် လူ့ဗြေမပျက် ဆွမ်းကျွေးမြဲ ကျွေးပါ၏။ မင်္ဂလာအလုပ်နှင့် အမင်္ဂလာ သတင်းတို့သည် တိုက်ဆိုင်လှချေ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ ကဏ္ဍနှင့်သူ ဖြစ်ပါ၏။ ဝေဒကျမ်းများအရဆိုလျှင် ဆွမ်းကျွေး မှားသောကြောင့် ခင်ပွန်းနှင့် သားများ အသတ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယုံကြည် ဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု မလုပ်တတ်လျှင် ခိုက်တတ်သည် ဟူသော အယူသည် ဝေဒ ကျမ်းစာများ၏ အယူအဆသာ ဖြစ်၏။

မလ္လိကာသည် ခင်ပွန်းသည်နှင့် သားများ အပြစ်မဲ့စွာ အသတ်ခံရပါသော် လည်း မင်းကြီးအပေါ် အာဃာတ မထား၊ ခွင့်လွှတ်၏။ မလ္လိကာ ကား ဘဝကို ဆင်ခြင်နိုင်သူ ဖြစ်၏။ မလ္လိကာသည် မင်းကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရွေးမများကို

လည်း သူတို့၏ မိဘများအိမ်သို့ ပို့လိုက်၏။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း မိဘရပ်ထံ ကုသိနာရုံသို့ ပြန်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိနာရုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော် မူသောအခါ မလ္လိကာသည် ကုသိနာရုံ၌ ရှိ၏။ ခင်ပွန်းသည် ဗန္ဓုလ ကွယ်လွန်ချိန်မှ စ၍ အသုံးမပြုဘဲ ထားခဲ့သော “မဟာလတာ” တန်ဆာကို မြတ်စွာဘုရား၏ ဥတုဇ ရုပ်ကလာပ်တော်အား လှူဒါန်းပြီး သူမကိုယ်တိုင် သာဟတ္ထိကမြောက် ဆင်မြန်းလိုက်၏။ မဟာလတာ တန်ဆာနှင့် ရုပ်ကလာပ်တော်သည် အံဝင်ခွင် ကျပင် ဖြစ်လေ၏။ မလ္လိကာကား ကုသိနာရုံ၌ပင် အသက်ထက်ဆုံး နေသွား လေ၏။

ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် ပြာသာဒ်၏အထက်မှ လမ်းမကို အမှတ်တမဲ့ ကြည့်မိ၏။ လမ်းမ၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း များစွာတို့သည် ဆွမ်းခံကြွ နေသည်ကို မြင်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် ထိုအချိန်ကား မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သာသနာတော် အထွန်းတောက်ဆုံးအချိန် ဖြစ်၏။ သာဝတ္ထိ မြို့တော်သည် သင်္ကန်းရောင်တို့ဖြင့် ထွန်းပလျက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ကား ရဟန်းတော်များ မကြွကြ။ မင်းကြီးသည် ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးအနက်ထားသူ မဟုတ်။ တိတ္ထိယများနှင့် တွေ့လျင်လည်း အလိုက်အထိုက် ပင် ဆက်ဆံလိုက်၏။ ပရိနိဗ္ဗိတများနှင့် တွေ့လျင်လည်း အလိုက်အထိုက်ပင် ဆက်ဆံ လိုက်၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့လျင်လည်း အလိုက်အထိုက်ပင် ဆက်ဆံလိုက် ၏။ ထိုအချိန်အထိ မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါး ကိုသာ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မပြုသေးချေ။ ထို့ကြောင့်ပင် မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များကို သူ၏နန်းတော်သို့ပင့်၍ အမြဲတမ်း ဆွမ်းဝတ်ကို မပြုခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဤမျှလောက် များပြားသော ရဟန်းတော်များသည် ဤအချိန် ၌ မည်သည့်ဒေသသို့ ဆွမ်းခံကြွကြလေသနည်း၊ မင်းကြီးသည် သိချင်၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ မင်းကြီးသည် ရတနာသုံးပါး၌ စိတ်ဝင်စားလာ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် သူ၏ အမတ်များအား မေးလေ၏။ ထိုအခါ အမတ်များက အနာထပိဏ် သူဌေး၏အိမ်၌ နေစဉ် ရဟန်းတော် နှစ်ထောင်၊ ဝိသာခါ ဒါယိကာမ ကြီး အိမ်၌ နေစဉ် ရဟန်းတော် ငါးရာ၊ သုပ္ပဝါသာ ဒါယိကာမကြီး အိမ်၌ နေစဉ် ရဟန်းတော် ငါးရာတို့ ဆွမ်းစားကြွကြပါကြောင်းဖြင့် မင်းကြီးအား လျှောက်တင်ကြ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည်လည်း ရဟန်းတော်များအား ဆွမ်းကျွေးချင်စိတ် ပေါက်လာ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ

ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင် သူ၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွပါရန် ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရား အမှူးပြုသော ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင်တို့သည် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွကြွ၏။ မင်းကြီးသည် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် မိမိ၏ လက်ဖြင့် သာဟတ္ထိကမြောက်အောင် လှူဒါန်းလေ၏။ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ ရဟန်းတော် ငါးရာတို့ နေ့စဉ် နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူပါရန် မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဘုရားရှင်တို့မည်သည် အားလုံးကို ငဲ့ရသဖြင့် တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း၏ အိမ်၌ ဆွမ်းစားကြွရိုး မရှိကြောင်း မိန့်ကြားသော အခါ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကိုယ်စား တစ်ပါးက ဦးဆောင်ပြီး ရဟန်းတော်ငါးရာတို့ နေ့စဉ် မိမိ၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွပါရန် မင်းကြီးက လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်အာနန္ဒာအား ထိုတာဝန်ကို ပေးတော်မူ၏။

ရှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွတော်မူ၏။ မင်းကြီးသည် ရှင်အာနန္ဒာနှင့် တကွ ရဟန်းငါးရာတို့အား မိမိကိုယ်တိုင် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် သာဟတ္ထိကမြောက် လှူဒါန်းလေ၏။ အခြား မည်သူ့အားမျှ တာဝန်မလွှဲ။ ဆွမ်းများကိုမူ နေ့စဉ် ချက်ရန် ညွှန်ကြားထား၏။

ရှစ်ရက်မြောက်သော နေ့တွင် ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွလာကြ၏။ ထိုနေ့တွင် မင်းကြီးသည် အခြားသော ကိစ္စများကြောင့် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန် မေ့လျော့နေ၏။ အခြား များမတ်များကို တာဝန်ပေးထားခြင်း မရှိသောကြောင့် များမတ်များကလည်း ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခြင်း မပြုကြ။ ဆွမ်းချိန်လွန်သောအခါ ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်မှ ပြန်ကြွသွားကြ၏။ ဒုတိယနေ့၌လည်း မင်းကြီးသည် မေ့လျော့ပြန်၏။ ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့သည် ဆွမ်းချိန်လွန်သောအခါ မင်းကြီး၏ နန်းတော်မှ ပြန်သွားကြပြန်၏။ တတိယနေ့၌ကား အခြားရဟန်းတို့သည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ မကြွကြတော့ဘဲ ရှင်အာနန္ဒာ တစ်ပါးတည်းသာ ကြွလာတော်မူ၏။ ရှင်အာနန္ဒာကား ပါရမီရှင်ပီသ၏။ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်ထားသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပါရမီရှင် အနေဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွား ထက် သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွားကို ငဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် အခြား ရဟန်းများ မကြွကြသော်လည်း မိမိတစ်ပါးတည်းပင် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့

ကြွလာခြင်း ဖြစ်၏။ များမတ်များကလည်း ရှင်အာနန္ဒာကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလိုက်
၏။

မင်းကြီးသည် ဆွမ်းချိန် လွန်သောအခါ သတိရသဖြင့် ဆွမ်းကျွေးရာ
ဌာနသို့ ရောက်လာ၏။ ရဟန်းတော်များ မကြွကြသဖြင့် ဆွမ်းများကို နဂိုမူလ
အတိုင်း မင်းကြီး တွေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် များစွာ အမျက်ထွက်၏။ ရဟန်း
တို့သည် သက်သက်မဲ့ မိမိ၏ ဘဏ္ဍာတော်များကို ကုန်အောင် ပြုလုပ်သည်ဟူ၍
မကျေမနပ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွား၍
တိုင်တန်း၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတော်များသည် မင်းကြီးနှင့်
အကျွမ်းမဝင်ကြသောကြောင့် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားမကြွခြင်း ဖြစ်မည်
ဟူ၍ မင်းကြီးအား မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းမဝင်ခြင်း
အကြောင်း ၉ ပါးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားက ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးအား
အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူ၏။

၁။ မြတ်နိုးစွာ ခရီးဦးမကြိုခြင်း၊

၂။ မြတ်နိုးစွာ ရှိမခိုးခြင်း၊

၃။ မြတ်နိုးစွာ နေရာထိုင်ခင်း မပေးခြင်း၊

၄။ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ရှိလျက် ဝှက်ထားခြင်း၊

၅။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု များစွာရှိပါလျက် အနည်းငယ်သာ လှူဒါန်းခြင်း၊

၆။ ကောင်းမွန်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု ရှိပါလျက် မကောင်းသော လှူဖွယ်
ဝတ္ထုကို လှူခြင်း၊

၇။ ရိုသေစွာ မလှူဘဲ မရိုမသေ ပေးလှူခြင်း၊

၈။ တရားနာရန် ရဟန်းထံသို့ မချဉ်းကပ်ခြင်း၊

၉။ နာသော်လည်း ရိုသေစွာ မနာယူခြင်း၊

ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်
မူလိုက်သော တရားတော်ကို နာကြားရသောအခါ ရဟန်းတော်များနှင့် များစွာ
အကျွမ်းဝင်ချင်လာ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များနှင့် ကျွမ်းဝင်နိုင်
မည့် နည်းလမ်းကို ရှာ၏။ မင်းကြီး ရှာသည့်အတိုင်း နည်းလမ်းကို တွေ့၏။
မင်းကြီး တွေ့သော နည်းလမ်းကား မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ရေးပင်
ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ဖို့ ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏
ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သော သာကီဝင် မင်းသမီး တစ်ယောက်ကို မိမိ၏ နန်းတော်
၌ မိဖုရားကြီး တင်မြှောက်မှ ဖြစ်မည်ဟူ၍ မင်းကြီးက သဘောပေါက်လေ၏။
ဤသို့ တင်မြှောက်လိုက်သော် ရဟန်းငယ်များနှင့် သာမဏေများပါ “ဤမင်းကြီး

ကား ငါတို့၏ ဖခင်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဆွေမျိုးဖြစ်သည် ဟု ခံယူပြီး မိမိ၏ နန်းတော်သို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ကြွကြွပေလိမ့်မည်” ဟူ၍ တွေးလေ၏။

“ကံကုန်လျှင် ဉာဏ်ထုံသည်” ဟူသော ဆိုရိုးစကား ရှိ၏။ မင်းကြီးကား ကံကုန်ခါနီးပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်ထုံခြင်း ဖြစ်၏။ သာကီဝင် မင်းသမီးကို မိဖုရားကြီး မြှောက်မိခြင်းကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ပြင်ရှိ ဧရပ်ပေါ်၌ သာမန် ဆင်းရဲသား တစ်ယောက်၏ သေခြင်းမျိုးဖြင့် သေရပေတော့မည်။ အမှန်အားဖြင့် မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းဝင်လိုပါလျှင် သာကီဝင် မင်းသမီးကို မိဖုရား မြှောက်ပြီး မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်အောင် လုပ်ရန် မလိုဘဲ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ရဟန်းတော်များနှင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်း ၉ ပါးအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်သာ လိုသည်ဟူ၍ စဉ်းစားသင့်၏။ မင်းကြီးသည် ဉာဏ်ထုံခဲ့ချေပြီ။ ထို့ကြောင့် အမှန်အတိုင်း မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘဲ တလွဲတချော် စဉ်းစားမိခြင်း ဖြစ်၏။

မင်းကြီးသည် သူ၏ အတွေးအတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် သာကီဝင်များထံ သူ၏ တမန်များကို လွှတ်ပြီး သာကီဝင် မင်းသမီးတစ်ယောက်ကို ဆက်သရန် အကြောင်းကြားလိုက်၏။ ထိုစဉ်က သာဝတ္ထိပြည်သည် ကပိလဝတ်ပြည်ထက် များစွာ အင်အားကြီးမား၏။ ထို့ကြောင့် သာကီဝင်မင်းတို့သည် ကောသလ မင်းကြီး တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း သာကီဝင် မင်းသမီးကို မပေးပါက ကောသလ မင်းကြီး အနေဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်ကို ရန်ပြုမည် စိုးရိမ်ပြီး ဝါသဘာဓတ္တိယာ အမည်ရှိ ကျွန်မသမီးကို ပေးလိုက်၏။ သာကီဝင်မင်းတို့သည် မိမိတို့၏ အမျိုးဇာတ်ကို အခြား အမျိုးဇာတ်များနှင့် ထိမ်းမြားရိုး အစဉ်အလာ မရှိ။ သူတို့သည် ဇာတ်မာန်ကြီးသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ကောသလမင်းကြီးအား သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ်ကို မပေးဘဲ ကျွန်မသမီး ဝါသဘာဓတ္တိယာကို သာကီဝင် မင်းသမီးအဖြစ် ပြောကြားပြီး ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤမှသာဝါဒကံကြောင့် သာကီဝင်မင်းတို့အပေါ် ကြီးစွာသော အန္တ ရာယံ ကျရောက်မည်ကို သူတို့ မသိ။ အမှန်အားဖြင့် ကုသိုလ်အရာတွင် အမှန်အတိုင်းပြောခြင်း သစ္စဝါဒသည် အင်အားကြီးသလို၊ အကုသိုလ်အရာတွင် လိမ်ညာခြင်း မှသာဝါဒသည် အင်အားကြီး၏။

ဝါသဘာဓတ္တိယာကား သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ် မဟုတ်။ မိခင်မှာ ကျွန်မ ဖြစ်၏။ ဖခင်မှာမူ သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်၏။ မိခင်အမည်မှာ နာဂမုဏ္ဍာ ဖြစ်၍၊ ဖခင်အမည်မှာ မဟာနာမ ဖြစ်၏။ မဟာနာမသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲ တော်စပ်၏။ သာကီဝင်တို့သည် ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုအရ မိမိတို့နှင့် အမျိုးအနွယ်တူခြင်းသာ ထိမ်းမြားကြ၏။

ကောသလမင်းကြီးသည် ဝါသဘခတ္တိယာကို များစွာ မြတ်နိုး၏။ ဝါသဘခတ္တိယာသည် အဆင်းလှ၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် မိဖုရား ဝါသဘခတ္တိယာကို မိဖုရားကြီး အရာ၌ ထား၏။ ဝါသဘခတ္တိယာသည် မောင်းမငါးရာတို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏။ မိဖုရား ဝါသဘခတ္တိယာသည် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာကို ဖွားမြင်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာသည် ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ မင်းကြီးသည် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာကိုလည်း များစွာပင် မြတ်နိုး၏။ မိဖုရား ဝါသဘခတ္တိယာသည် သာဝတ္တိ နန်းတော်၌ ကောင်းစားနေသော်လည်း ပျော်မွေ့လှသည်တော့ မဟုတ်။ မိမိကို ကျွန်မသမီးအဖြစ် မင်းကြီး သိသွားမှာကို အမြဲတမ်း စိုးရိမ်နေရ၏။ သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ် မဟုတ်ပါဘဲလျက် သာကီဝင် မင်းသမီးစစ်စစ် အဖြစ် ဟန်ဆောင်နေရသော ဝါသဘခတ္တိယာသည် မိမိ၏ ဘဝဝဋ်ကြွေးကို ကျေအောင် ဆပ်ရပေလိမ့်မည်။ ဒေသနာတော်အရ ဝဋ်ကြွေးမည်သည် မပေးဆပ်ဘဲ ကျေရိုး မရှိချေ။ တန်ခိုးအရာ ဧတဒဂ်ရသော ရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်ပင် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ခိုးသားဓားပြ ငါးရာတို့၏ အထူးအရိုက်ကို ခံရခြင်းဖြင့် ဘဝဝဋ်ကြွေးကို ကျေအောင် ပေးဆပ်ရ၏။ ဘဝဝဋ်ကြွေး လွတ်အောင် ရှောင်၍ မရ။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာမင်းသားသည် အရွယ်ရောက်သောအခါ မယ်တော်ဘက်မှ အဘိုးအဘွားတို့ရှိရာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ လွန်စွာ သွားလို၏။ မယ်တော်အား ထိုအကြောင်းကို ပြောကြားရာ မယ်တော် ဝါသဘခတ္တိယာက အခြေအနေမှန်ကို သိသဖြင့် မသွားရန် အတန်တန် တားမြစ်၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာကလည်း အဖန်ဖန် တောင်းပန်၏။ တားမြစ်၍ မရသည့် အဆုံး၌ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာအား မယ်တော် ဝါသဘခတ္တိယာက ခွင့်ပြုလိုက်ရလေ၏။ ဤခွင့်ပြုခြင်းကား သားတော်အပေါ် ချစ်သောစိတ်ဖြင့် ဘဝနှင့်ရင်း၍ ခွင့်ပြုလိုက်ရသော ခွင့်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာသည် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ သွားခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော အကျိုးဆက်များကို ဝါသဘခတ္တိယာ မိဖုရားသည် တွက်ဆနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာမင်းသား မသွားမီ ဝါသဘခတ္တိယာက သာကီဝင် မင်းသားများအား သားတော်ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာ ရောက်လာသောအခါ သာကီဝင်တို့၏ ဇာတိမာန်ကို မပြပါရန် ကြိုတင်၍ တောင်းပန်လျှောက်ထား၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာမင်းသားသည် ခမည်းတော် ကောသလမင်းကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ များစွာသော အခြေအရံတို့ဖြင့် သာဝတ္တိပြည်မှ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ထွက်လေ၏။ သာကီဝင်တို့သည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာအား မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံရန် စီစဉ်ထား၏။ ထို့အပြင် ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘာအောက် ငယ်ကုန်သော သာကီဝင် မင်းသား၊ မင်းသမီးများကို

နေပုဒ်သို့ စေလွှတ်ထား၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာထက် ကြီးကျန်သော မင်းသား၊ မင်းသမီး တို့သည်သာ ကပိလဝတ်၌ ကျန်ရစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံကြ၏။ ထိုအခါ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် အသက်အားဖြင့် အငယ်ဆုံး ဖြစ်သော ကြောင့် မြင်မြင်သမျှသော သာကီဝင် မင်းသား၊ မင်းသမီးများ အားလုံးကို ရှိခိုးဦးချ ရလေ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို ရှိခိုးဦးချမည့် သာကီဝင် မင်းသား၊ မင်းသမီးဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။ ဤသည်မှာလည်း သာကီဝင် မင်းသားများအနေဖြင့် မလုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာထက် ဇာတိ မာန်ကို တန်ဖိုးထားကြ၏။ သို့ရာတွင် သာကီဝင် မင်းသားတို့သည် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာအား ဧည့်ဝတ်အနေဖြင့်မူ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာကို ပြုကြပါ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသား သည် နှစ်ရက်၊ သုံးရက်မျှသာ ကပိလဝတ်ပြည်၌ နေပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်လာလေ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ ပြန်သွားသောခါ သူ့ကို မင်းကွန်း၌ ဧည့်ခံစဉ်က ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ ထိုင်သော နေရာကို “ကျွန်မ သား၏နေရာ” ဟူ၍ ဆိုပြီး စင်ကြယ်အောင် နို့ရည် ဖြင့် ဆေးကြောကြကုန်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ၏ မင်းချင်းတစ်ယောက်သည် သူ၏ လက်နက် မင်းကွန်း၌ ကျန်နေသဖြင့် ပြန်လာပြီး ယူရာမှ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာမင်းသား သည် ကျွန်မသား ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လာ၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး သိသွား သောအခါ မင်းကြီးသည် စိတ်လည်း ဆိုး၏၊ ရှက်လည်း ရှက်၏။ ဝါသဘ ခတ္တိယာကိုလည်း မိဖုရားအရာမှ ချပြီး ကျွန်မ၏ အရာ၌ ထား၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို လည်း မင်းသားတို့၏ အဆောင်အယောင်မှ နုတ်သိမ်းပြီးလျှင် ကျွန်ယောက်ျား၏ အရာ၌ ထားလေ၏။ ထိုအခါ ဝါသဘခတ္တိယာ အနေဖြင့် မိမိ၏ ခံစားချက်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သော်လည်း ဝိဋ္ဌဇ္ဈာ အနေဖြင့်မူ မိမိ၏ ခံစားချက်ကို မထိန်း သိမ်းနိုင်ဘဲ “ငါ မင်းဖြစ်သောအခါ သာကီဝင်မင်းတို့၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့် ငါထိုင်သည့် နေရာကို ဆေးကြောမည်” ဟူ၍ စိတ်ထဲ၌ “တေး” ပြီး အာဃာတ ထားလိုက်၏။

တစ်ခုသောနေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ကြွတော်မူလေရာ မင်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား ဝါသဘခတ္တိယာနှင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့ အကြောင်းကို လျှောက်ထားကြရာမှ မြတ်စွာဘုရားက အဖ အမျိုးနှင့် အမိအမျိုး တို့တွင် အဖအမျိုးသာ ပစာနဖြစ်ကြောင်း ဟောကြားတော်မူသဖြင့် ဝါသဘ ခတ္တိယာနှင့် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့အား မူလအဆင့်၌ ပြန်လည်၍ထား၏။ ဝါသဘခတ္တိယာ နှင့် သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာတို့သည် မိမိတို့၏ မူလရာထူးကို ပြန်၍ ရကြသော်လည်း သူတို့၏ ခံစားချက်ကား သူတို့၏ သန္တာန်၌ အမာရွတ်အဖြစ် ကျန်ရစ်လေ၏။

ဝိဋ္ဌဋ္ဌါဘာသည် မင်းအဖြစ်ကို မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း မင်းအဖြစ်ကို ရ၏။ သူ၏ မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်းကား ဗန္ဓုလ၏တူ ဒီဃကာရာယန စစ်သူကြီးက မင်းမြောက်၍ မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်း ဖြစ်၏။ သူ၏ ကြံရည် ဖန်ရည်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ရခြင်း မဟုတ်။ ကံ၏အရာကား ဆန်းကြယ်၏။ အစိန္တေယျ ဖြစ်၏။ ကြံစည်သော်လည်း ကြံစည်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်၏။ မကြံစည်ဘဲ နှင့်လည်း ကံကြမ္မာ၏ ဖန်တီးမှုကြောင့် အကျိုးတရားသည် ဖြစ်၏။

ဒီဃကာရာယနသည် စစ်သူကြီး ဗန္ဓုလ၏တူ ဖြစ်၏။ ပသေ့နဒီ ကောသလ မင်းကြီးသည် သူတစ်ပါးတို့၏ ကုန်းချောမှုကို ယုံပြီး အပြစ်မဲ့သော ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးကို သတ်မိ၏။ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီးကိုသာမက သူ၏သား ၃၂ ယောက်တို့ကိုပါ အဆစ်ထည့်၍ သတ်လိုက်၏။ သတ်ပြီးမှ မင်းကြီးသည် မှားမှန်း သိ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် စစ်သူကြီးကတော် မလ္လိကာကိုလည်း တောင်းပန် ၏။ တူဖြစ်သူ ဒီဃကာရာယနကိုလည်း စစ်သူကြီး ရာထူးကို ပေး၏။ သို့ရာတွင် ဒီဃကာရာယနသည် သူ၏ဦးရီးတော် ဗန္ဓုလကို သတ်သည့်အတွက် မင်းကြီး အပေါ် မကျေ။ လက်စားချေရန် အမြဲတမ်း အကြံထုတ်နေသူ ဖြစ်၏။ မလ္လိကာ ကမူ တရားပြည့်ဝသူ ဖြစ်သဖြင့် မင်းကြီးအပေါ် အာဃာတ မထား။ မင်းကြီးကို ခွင့်လွှတ်၏။

ထိုအချိန်က မြတ်စွာဘုရားသည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ ပိုင်နက်ဖြစ်သော မေဒါဠပ သို့မဟုတ် ဇနပရမ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခြွေအရံများဖြင့် သွား၏။ ကျောင်းတော်အနီး၌ သစ်ခက်တဲနန်းကို ဆောက်ပြီး စခန်းချနေ၏။ မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အနည်းငယ်သော အခြွေအရံဖြင့် ကျောင်းတော်သို့ သွား၏။ မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးကို စစ်သူကြီး ဒီဃကာရာယနအား ပေးခဲ့၏။ ကျောင်း တော်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၏ အခြွေအရံများကို အပြင်၌ ထားခဲ့ပြီး မိမိ တစ်ယောက်တည်း ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်သို့ ဝင်သွားလေ၏။

ယခုအချိန်သည် စစ်သူကြီး ဒီဃကာရာယနအတွက် လက်စားချေရန် အကောင်းဆုံးအချိန် ဖြစ်၏။ ဒီဃကာရာယနသည် ဦးရီးတော် ဗန္ဓုလအတွက် မင်းကြီးအပေါ် လက်စားချေရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဒီဃကာရာယန သည် ထိုနေရာ၌ပင် မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးဖြင့် ဝိဋ္ဌဋ္ဌါဘာ မင်းသားကို မင်းမြောက်၏။ မင်းကြီးအတွက် မြင်းတစ်စီး၊ သန်လျက်တစ်ချောင်း၊ မောင်းမ တစ်ယောက် ထားခဲ့၏။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌါဘာကို ထီးဖြူဆောင်းမိုးပြီး သူတို့အားလုံး သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ ပြန်ကြ၏။ ဒီဃကာရာယနသည် ကိုယ်တိုင် ဘုရင် မလုပ်။ စစ်သူကြီး

အဖြစ်သာ အမှုတော်ကို ထမ်း၏။ ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘသည် သူ့ထက် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက်သူ ဖြစ်ကြောင်း ဒီဃကာရာယနက သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဒီဃကာရာယနသည် သူ ကိုယ်တိုင် ဘုရင်မလုပ်ဘဲ ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘကို မင်းမြှောက်ခြင်း ဖြစ်၏။

မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ပြီးနောက် ဂန္ဓကုဋ်ကျောင်းတော်မှ ထွက်လာသောအခါ စစ်သည်တော်များကို တစ်ယောက်မှ မတွေ့မြင်တော့။ ကျန်ရစ်သူ မောင်းမက မင်းကြီးအား အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို တင်ပြလျှောက်ထား သဖြင့် မင်းကြီးသည် အားလုံးကို သိလိုက်လေပြီ။ သူတစ်ယောက်တည်း သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ ပြန်ရန် မဖြစ်တော့။ သားတော် ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘနှင့် စစ်ခင်းရမည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ချေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကောသလမင်းကြီးသည် တူတော် အဇာတသတ်၏ အကူအညီဖြင့် သားတော် ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘကို စစ်ပြုနိုင်ရန် ရာဇဂြိုဟ်ပြည့်ရှင် ဘုရင် အဇာတသတ်ထံသို့ မြင်းတစ်စီး၊ သံလျက်တစ်ချောင်း၊ မောင်းမတစ်ယောက်နှင့် သွားလေ၏။ မင်းကြီး ရာဇဂြိုဟ် ရောက်သောအခါ အချိန်မဲ့ ဖြစ်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်၏ မြို့တံခါးများကို ပိတ်ထားလေရာ မင်းကြီးသည် မြို့အပြင် ဧရပ်၌ အိပ်ရ၏။ ထိုအချိန်က မင်းကြီးသည် သက်တော်ရှစ်ဆယ် အရွယ်သို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် အင်အားချည့်နဲ့နေပြီ ဖြစ်၏။ အစားအသောက် မမှန်ဘဲ ခရီးပန်းဒဏ် ကြောင့် မင်းကြီးသည် ထိုဧရပ်၌ပင် မိုးမလင်းမီ ကံတော်ကုန်လေ၏။ ကာသီတိုင်း နှင့် ကောသလတိုင်းတို့၏ ဘုရင် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသည် သူတစ်ပါး၏ မြို့ပြင်ပဝယ် ကိုးကွယ်ရာမဲ့ သူတို့၏ နေရာ ဧရပ်အိ၌ နတ်ရွာစံ၍ ကံတော်ကုန်ရ သည်မှာ သံဝေဂဖြစ်ဖွယ် ကောင်းလှ၏။ ဘယ်သူမမြို့ မိမိ၏အမှုသာ ဖြစ်ချေ၏။ ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဖြင့် ထိန်းကျောင်းထားသော မိမိ၏ အမှုသည်သာ တကယ်တမ်း ကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာဖြင့် ထိန်းကျောင်းခြင်း ဟူသည်မှာ မိမိတို့၏ ဘဝကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာ သုံးရပ်တို့ဖြင့် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်၏။

မိုးလင်းသောအခါမှ အဇာတသတ်သည် ဦးရီးတော် ကောသလမင်းကြီး ၏ အဖြစ်ကို သိ၏။ အချိန်ကာလ လွန်ခဲ့ပြီ။ ဦးရီးတော် နတ်ရွာစံပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘကို ဖမ်းသော်လည်း အကျိုးမရှိသောကြောင့် အဇာတသတ် မင်းသည် ဝိဇ္ဇဋ္ဌာဘကို မဖမ်းဘဲ မင်းအဖြစ်သာ အသိအမှတ် ပြုလိုက်၏။ ဦးရီးတော် ကောသလ မင်းကြီးကိုလည်း ကောင်းစွာ သဂြိုဟ်၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ရှင်ကံ ကောင်းသော်လည်း သေကံ မကောင်းဟူ၍ ဆိုရန် ရှိသော်လည်း အမှန် အားဖြင့် ရှင်ကံ မကောင်း၍သာ သေကံ မကောင်းရခြင်း ဖြစ်၏။ ဓမ္မတာအားဖြင့် အကြောင်းနှင့် အကျိုးသည် တူရ၏။

ယခု ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘသည် ကာသိတိုင်းနှင့် ကောသလတိုင်း နှစ်တိုင်းတို့၏ ဘုရင်ဧကရာဇ် ဖြစ်လေပြီ။ သူသည် သာကီဝင်မင်းတို့အပေါ် လက်စားချေပေ တော့မည်။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘကား ဆရာကောင်း၏ တပည့် မဟုတ်။ ဆရာကောင်း မရှိလျှင် တပည့်ကောင်းဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်း၏။ လောက၌ ဆရာကောင်း “ကလျာဏ မိတ္တ” သည် လောကီ လောကုတ္တရာ အရာရာကို ပြီးစေနိုင်သည် ဟူ၍ မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောကြားတော်မူထား၏။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘ၌ ဆရာကောင်း “ကလျာဏမိတ္တ” မရှိလေသောအခါ သူသည် မလုပ်သင့်သည်များကို လုပ်တော့မည် ဖြစ်၏။ ဖခမည်းတော်၏ ထီးနန်းကို လုယူမည် ဖြစ်၏။ သာကီဝင်များကို သတ်မည် ဖြစ်၏။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘသည် မင်းသားအဖြစ် လူ့ဘဝကို ရလာခြင်း၌ ဖခမည်းတော် ကောသလမင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ သာကီဝင်တို့သည် လည်းကောင်း သူ့ အပေါ် များစွာ ကျေးဇူးများ၏။ ထိုကျေးဇူးများကို ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘသည် ထောက်သင့် ပါ၏။ လောက၌ လူဖြစ်လာရခြင်း၏ တာဝန်သည် မိမိအပေါ် ကျေးဇူးများသော ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် သိခြင်းနှင့် တတ်နိုင်သမျှ ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ယင်းကိုပင် ပါရမီ ဟူ၍ ခေါ်ရ၏။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘကား ပါရမီရှိသူ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သူသည် မလုပ်ကောင်းသော အလုပ်များကို လုပ်လေ၏။ မိမိအပေါ် တင်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်လောက၏ ကျေးဇူးကို မသိသောအခါ လူဟူသည် မိမိ လုပ်သမျှကို အကောင်းဟူ၍ ထင်တတ်၏။ တရားသည် ဟူ၍ လည်း ထင်တတ်၏။ လောကသည် မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင် မဟုတ်ဘဲ မိမိကသာ လောက၏ ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် မိမိကိုယ်တိုင် မိမိက ထင်တတ်လေ၏။

ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘသည် ယခု မင်းဧကရာဇ် ဖြစ်လေပြီ။ ငယ်စဉ်က သူ “တေး” ထားသည့်အတိုင်း သာကီဝင်များကို သတ်ရန် သာဝတ္ထိမှ ကပိလဝတ်သို့ စစ်ချီ လေ၏။ ကပိလဝတ်ကား အားနည်း၏။ သာဝတ္ထိကား အားကြီး၏။ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာ ဘသည် အနိုင်ကျင့်ဝါဒ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ကြီးစွာသော စစ်အင်အားဖြင့် ကပိလဝတ်သို့ စစ်ချီခြင်း ဖြစ်၏။ ပထမအကြိမ် စစ်ချီသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်အနီး အရိပ် ကျိုးတိုးကျဲတဲရှိသော သစ်ပင် ရင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘသည် စစ်သည်အလုံးအရင်းနှင့် ချီတက်လာရာ မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သဖြင့် ‘သာဝတ္ထိပြည် ပိုင်နက်၌ အရိပ်ကောင်း သော သစ်ပင်များ ရှိပါလျက် ထိုသစ်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးဘဲ ကပိလဝတ်ပြည် ပိုင်နက်ထဲက အရိပ်ကျိုးတိုးကျဲတဲ ဖြစ်နေသော သစ်ပင်ရင်း၌ ဘာကြောင့် သီတင်း သုံး နေတော်မူပါသနည်း’ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားက ‘အရိပ်အားလုံးတို့တွင် ဆွေမျိုးတို့၏ အရိပ်သည် အေးချမ်းလှပေ

သည် ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို ချီးမြှောက်ရန် မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွလာခြင်း ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟူ၍ တွေးပြီး ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် တပ်ခေါက်၍ ပြန်ခဲ့၏။ ဒုတိယအကြိမ် စစ်ချီရာ၌လည်း မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့၍ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် တပ်ခေါက်၍ ပြန်ခဲ့၏။ တတိယအကြိမ် စစ်ချီရာ၌လည်း ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့၍ တပ်ခေါက်ပြီး ပြန်ခဲ့ပြန်၏။ စတုတ္ထအကြိမ် စစ်ချီရာ၌မူ မြတ်စွာဘုရားကို မတွေ့သဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ အရောက် ချီတက်ပြီး ဘိုးတော် မဟာနာမ မင်းမှတစ်ပါး ကျန် သာကီဝင် အားလုံးကို သတ်ဖြတ်လိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် မိမိ၏ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ အသက်ကို ကယ်သောအားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ပါ၏။ စတုတ္ထအကြိမ်၌ကား အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးခွင့်ကို တားမြစ်ရန် မတတ်ကောင်းသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွတော်မမူတော့။ အမှန်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သူတစ်ပါး၏ ကျေးဇူးကို သိပြီး ကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူရာ၌လည်း အတုမဲ့ပင် ဖြစ်ပါပေ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် သာကီဝင်မင်းတို့၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့် မင်းကွန်း၌ သူထိုင်ခဲ့သော နေရာကို ဆေးကြောလိုက်ရသဖြင့် များစွာ ကျေနပ်၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် အာဇာတပြင်းသူ ဖြစ်၏။ အာဇာတပြင်းသူတို့၏ လက်ထဲ၌ အာဇာတရခြင်းသည် လောကအတွက် ကျိန်စာသင့်ခြင်းပင် ဖြစ်လေ၏။ အမှန်အားဖြင့် လောက၌ အဓမ္မသည်လည်း ဓမ္မအပေါ် အားကြီးသော အကြောင်း ဥပနိဿယအနေဖြင့် ယာယီ အောင်ပွဲခံတတ်ပါ၏။

ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်လည်း ဆွေမျိုးတော်၏။ သာကီဝင်မင်းတို့နှင့်လည်း ဆွေမျိုးတော်၏။ မိမိ၏ ဆွေမျိုးများကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ပြီးနောက် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။ အစီရဝတီ မြစ်သို့ ရောက်သောအခါ မိုးချုပ်ပြီ ဖြစ်သဖြင့် မြစ်ပြင်သဲသောင်၌ သစ်ခက်တဲနန်း ဆောက်၍ စံနေလေ၏။ အတိတ် အကုသိုလ်ကံ ကြီးသူတို့သည် မြစ်ပြင်သဲသောင်ထက်၌ အိပ်ကြ၏။ အတိတ် အကုသိုလ်ကံ နည်းသူတို့သည် ကုန်းပေါ်၌ အိပ်ကြကုန်၏။ အိပ်ပျော်ချိန်တွင် မိုးကြီးသည်ထက်စွာ ရွာသွန်း၍ အစီရဝတီမြစ်ရေသည် အပေါင်းအပါများနှင့်တကွ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာကို သမုဒ္ဒရာသို့ သယ်ဆောင်သွားလေ၏။ ဝိဋ္ဌဇ္ဈာနှင့်တကွ အပေါင်းပါတို့၏ သေခြင်းသည်လည်း အသေဆိုးပင် ဖြစ်၏။

မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဟုတ်လှပြီဟု ဆိုပြီး အခွင့်သာစဉ်က ရမ်းကားမှုကြောင့် ခမည်းတော် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည်လည်း အသေဆိုးဖြင့် သေရ၏။ သားတော် ဝိဋ္ဌဇ္ဈာသည်လည်း အသေဆိုးဖြင့် သေရ၏။ ထိုသို့ သေရခြင်းသည်

မည်သူကြောင့်မျှ မဟုတ်။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုခဲ့သော အတ္တနှင့် မာန၏ အကျိုးပေးကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ စင်စစ် ပုထုဇဉ်များအနေဖြင့် အတ္တနှင့်မာန မကင်းနိုင်လေရာ အတ္တဖြစ်လျှင် အတ္တဖြစ်မှန်း သိအောင် အားထုတ်ရ၏။ မာနဖြစ်လျှင် မာနဖြစ်မှန်း သိရအောင် အားထုတ်ရ၏။ ယင်းသို့ သိခြင်းသည်ပင်လျှင် ယထာဘူတဉာဏ် ဖြစ်၏။ ယထာဘူတဉာဏ် ဟူသည် ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် ကောင်းကျိုးကို ပေးပါ၏။

ပတ်ပူဇိကာ

ဤဝတ္ထုသည် မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က ဝတ္ထု ဖြစ်၏။ ဤဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာလည်း သာဝတ္ထိပြည်သူ ပတ်ပူဇိကာ ဒါယိကာမကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဤဝတ္ထုကို နာကြားရသောအခါ သစ္စာလေးပါးတိုင်အောင် သိကြသဖြင့် များစွာကုန်သော တရားနာပရိသတ်တို့သည် အရိယာများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပါရမီ ရှိသူများအတွက် “စနက်တံ” သဖွယ်ဖြစ်သော နောက်ဆုံးအကြောင်း “သပ္ပိယကာရဏ” နှင့်သာ တိုက်ဆိုင်လျှင် အရိယာဖြစ်ဖို့ ဆိုသည်မှာ ခဲယဉ်းလှသည် မဟုတ်။

ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာခြင်းမှာ ရှိပြီးသား “အဟောင်း” များကို တော်လှန်ကာ မျက်ဆီးပစ်ရန် မဟုတ်။ ရှိပြီးသား “အဟောင်း” များ အပေါ်၌ “အသစ်” ကို အထွတ်တင်ရန်သာ ဖြစ်၏။ ဤနေရာ၌ “အသစ်” ဟူသည်မှာ သစ္စာလေးပါး ဖြစ်၏။ သင်္ခါရဟူသည် နေရာတိုင်း၌ ရှိ၏။ သင်္ခါရရှိလျှင် သစ္စာလေးပါးသည်လည်း ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် သင်္ခါရဟူသည် သတ္တလောက၏ တရားကိုယ် ဖြစ်၏။ ဩကာသလောက၏ တရားကိုယ်လည်း ဖြစ်၏။ ပရမတ္ထအရ ဆိုလျှင် သတ္တလောကဟူသည်လည်း တကယ်ရှိသည် မဟုတ်။ ဩကာသလောက ဟူသည်လည်း တကယ်ရှိသည် မဟုတ်။ သင်္ခါရလောကသာလျှင် တကယ်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တလောကနှင့် ဩကာသလောကတို့သည် သင်္ခါရလောက၏ “အသွင်” များသာ ဖြစ်ကြ၏။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူမီ ကာလကဆိုလျှင် ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သတ္တလောကနှင့် ဩကာသလောကကို တကယ်အရှိ အနေဖြင့် သိကြ၏။ သင်္ခါရလောကကို တကယ်အရှိ အနေဖြင့် သူတို့ မသိကြ။ သူတို့သည် အနိစ္စကို